SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 32, П'ЯТНИЦЯ, 12 СЕРПНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 32, FRIDAY, AUGUST 12, 2011 $1.00

Юлія Тимошенко ув'язнена в Лук'янівському слідчому ізоляторі

КИЇВ. – 6 серпня те, що відбувалося в Печерському суді, менш за все нагадувало засідання суду. Юлія Тимошенко отримала суперника, який безоглядно нехтував нормами Кримінально-процесуального кодексу і традиціями судочинства. Прем'єр Микола Азаров з'явився в залі суду майже несподівано. Про те, що його допитуватимуть, знали лише суддя і прокурори.

Перед допитом прем'єра до залі увійшли його особистий телеоператор та фотограф. Оскільки вже більше двох тижнів, з того часу, як почався допит свідків, приносити фотоапарати та камери до залі суду заборонено, обурення журналістів змусило їх покинути залю засідань.

Під час засідання суддя Родіон Киреєв відступився майже від усіх норм і правил, які нещодавно сам пропаґував. Всі випади і оціночні судження М. Азарова залишались без уваги. Натомість за три години допиту Ю. Тимошенко не вдалося отримати поспіль хоча б двох відповідей свідка без втручання судді.

М. Азаров говорив російською мовою. Ю. Тимошенко зажадала, щоб свідок говорив українською мовою, або щоб йому було надано перекладача. Суддя Р. Киреєв аж підскочив від подиву. Він раз за разом знімав всі її запитання, що стосувались „РосУкрЕнерго", заявляючи, що вони не стосується суті справи.

М. Азаров продовжив особисті випади проти Ю. Тимошенко і навіть перейшов до запитань підсудній, що взагалі не передбачається Кримінально-процесуальним кодексом. У відповідь вона назвала

(Закінчення на стор. 3)

Бійці спецпідрозділу „Беркут" 8 серпня супроводжують „автозак" з Юлією Тимошенко, який вирушив від Печерського районного суду до Лук'янівського слідчого ізолятора в Києві. Фото: УНІАН

Підписано угоду про встановлення пам'ятника жертвам Голодомору

ВАШІНҐТОН. –5 серпня підписано угоду між Посольством України в США та архітекторською компанією „Hartman-Cox Architects" щодо проєкту спорудження у Вашінґтоні пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Угоду підписали Посол України в США Олександер Моцик та уповноважений представник архітекторської компанії „Hartman-Cox Architects" Мері-Кетрін Ланцелота. Церемонія відбулася в присутності співголови Координаційного Комітету української та американської сторін з питань встановлення у Вашінґтоні пам'ятника жертвам Голодомору Михайла Савкова.

Укладення угоди стало можливим завдяки прийнятому за дорученням Президента України Віктора Януковича рішенню Кабінету міністрів України про виділення з державного бюджету грошей на цей проєкт.

Згідно з угодою, до кінця року мають бути проведені перші етапи передбачених законодавством США погоджувальних процедур для отримання дозволу федеральних служб США на будівництво меморіялу, а також визначення остаточного проєкту-переможця конкурсу на дизайн пам'ятника, проведеного у 2009 році Міністерством культури і туризму України.

Учасники церемонії відзначили важливість цієї події, зокрема як вагомий приклад успішної співпраці між Україною та закордонними українцями США щодо вшанування пам'яті жертв однієї із найтрагічніших сторінок в історії українського народу.

У жовтні 2006 року Конґрес США ухвалив і Президент Джордж Буш підписав федеральний закон США, яким було надано дозвіл Урядові України встановити на федеральній землі Округу Колюмбія меморіял жертвам Голодомору в Україні 1932-1933 років.

Посольство України в США

Учасники підписання угоди (зліва): співголова Координаційного комітету Михайла Савків, представник архітекторської компанії „Hartman-Cox Architects" Мері-Кетрін Ланцелота, Посол Олександер Моцик, радник Посольства Василь Зварич. Фото: Посольство України в США

На „Вовчій Тропі" триває МПЗ-2011

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Ню-Йорк. – На Пластовій оселі „Вовча Тропа" 6-13 серпня відбувається Міжкрайова Пластова Зустріч-2011, якою розпочато відзначення 100-ліття Пласту. Докладний звіт про цю подію буде вміщено в наступному числі. На фото: хорунжі під час Архиєрейської Служби Божої в день відкриття МПЗ-2011. Фото: Фелікс Хмельковський

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Києві та інших містах України тривають акції на захист Ю. Тимошенко

ЖИТОМИР. – 2 серпня у Житомирі активісти обласних організацій всеукраїнських об'єднань „Свобода" і „Батьківщина", партії „Реформи і Порядок" пікетували обласну адміністрацію, протестуючи проти переслідування Юлії Тимошенко. Вони скандували „Ганьба!" та тримали транспаранти: „Вимагаємо зупинити політичне судилище!", „Не будь байдужим сьогодні, завтра буде пізно!". (*УНІАН*)

ЛЬВІВ. – Понад 300 активістів обласної організації Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина" пікетували 2 серпня обласну адміністрацію з вимогою припинити переслідування Ю. Тимошенко.

Учасники акції тримали плякати з написами: „Ні – політичним репресіям!", „Руки геть від Тимошенко!", „Не віддамо вам Юлю!" та вигукували „Народ, Україна не стануть на коліна!". (*УНІАН*)

ЧЕРНІГІВ. – Представники Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина" пікетували 2 серпня обласну адміністрацію під гаслом „Місяць суду над Юлею: від суду – до судилища, від судилища – до репресій та побиття нардепів".

Фракція на черговій сесії міської ради ініціювала звернення до центральних органів влади з вимогою припинити політичні репресії, однак, не отримала підтримки більшости депутатів. (*УНІАН*)

ХЕРСОН. – Активісти Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина" провели 2 серпня на центральній площі віче протесту проти репресій опозиціонерів. Близько 150 правозахисників і місцевих громадських діячів виступали через вільний мікрофон, аґітуючи перехожих приєднатися до акції й поставити свій підпис під зверненням до міжнародних організацій щодо політичних репресій в Україні. (*УНІАН*)

8 серпня для участи в акції на підтримку Юлії Тимошенко до Києва приїхали 800 осіб з Чернігівської области, 120 жителів Волині, 500 активістів Харківської обласної організації Всеукраїнського об'єднання „Батьківщина". *Фото: УНІАН*

Закордонні українці закликають до звільнення Юлії Тимошенко

До тижневика „Свободи" надійшли звертання і відкриті листи провідних українських громадських організацій, занепокоєних посиленням репресій проти опозиції в Укаріні. Нижче вміщено фраґменти цих документів.

Світовий Конґрес Українців:

„Арешт основного опозиційного провідника під час судового процесу, який широко розцінюється як політично мотивований, є кроком назад для владних структур України. Зважаючи на ролю України як представника Европи у виконанні таких зобов'язань, як нинішнє головування в Комітеті міністрів Ради Европи, проведення в наступному році Евро-2012 та головування в 2013 році в Організації з безпеки та співробітництва в Европі, владні структури повинні негайно звільнити Юлію Тимошенко і виконувати свої міжнародні зобов'язання, а також припинити ведення політично мотивованих кримінальних справ".

Український Конґресовий Комітет Америки:

„Український Конґресовий Комітет Америки, організація, яка представляє понад 1 млн. американців українського походження, глибоко стурбований ситуацією довкола колишнього прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко. УККА закликає уряд України негайно звільнити її з в'язниці. УККА закликає уряд США публічно засудити її політичне ув'язнення і використати всі дипломатичні засоби для ґарантування безпеки її життя та для її визволення. Вибіркове застосування права, здійснюване режимом Віктора Януковича, що призвело до ведення розслідувань проти провідників політичної опозиції і арешту Ю. Тимошенко та інших, є лише одним прикладом у серії антидемократичної політики політичного переслідування. Демократії світу не можуть мовчати в той час, як порушуються основні права людини, а верховенство права є нічим іншим, як командною системою).

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій:

„27 складових жіночих організацій Світової Федерації Українських Жіночих Організацій у 17 країнах світу дуже стурбовані тим, що 5 серпня ув'язнена екс-прем'єр Юлія Тимошенко.

Суд над жінкою, яка стала в опозицію урядові України, не виглядає як правосуддя, а носить суто політичний характер, щоб ув'язнити опозицію та надати можливість розвиватися безконтрольним діям сьогоднішньої влади в Україні.

Нищення демократії в Україні, політичні переслідування активної молоді, нищення української національної ідентичности закриває шлях України до Европи".

Світова Конференція Українських Державницьких Організацій:

Від нечесного використування ресурсів під час президентських виборів до арешту свого головного політичного противника режим Віктора Януковича проявив вкрай антиукраїнський та протизаконний характер, з яким слід врешті покінчити. Тому сьогодні йому треба проголосити бойкот під кожним оглядом. Це означає несприйняття його як леґітимної влади в Україні, а також представлення його перед світовим товариством антинародним, недемократичним та злочинним.

Закликаємо українську громадськість по цілому світу до повного спротиву, демонстраційманіфестацій, опозиції та бойкоту. Це означає протестні акції, бойкот з сторони діяспори та ізолювання демократичним світом режиму, але не українського народу. Світ і міжнародне товариство повинні зайнятися захистом українського народу в час випробувань.

Це означає влаштування вуличних демонстрацій-маніфестацій та громадянський непокір в Україні, подібні демонстрації під режимними дипломатичними місіями по місцевостях світу, демонстративний вихід з залі під час виступу В. Януковича на V Всесвітньому форумі українців, відмова від будьяких зустрічей, а також прийнять з чільними представниками цього режиму.

Для міжнародного товариства це означає не допустити, щоб режим В. Януковича очолював Комітет міністрів Ради Европи і Організацію з безпеки і співробітництва в Европі в 2013 році. Це означає відмову у наданні віз та замороження банкових рахунків представникам режиму, які бажають користуватися виїздами на Захід і там переводити фінансові трансакції. Також це означає зрозуміння з відповідними санкціями, що за цим режимом В. Януковича стоїть Росія з наміром відновити імперію, ключовою частиною якої має бути Україна.

Ми розуміємо, що такого роду опозиція і бойкот вимагає певної пильности, пожертви, викличе неприємности. Одначе, треба усвідомити собі, що обставини в Україні далеко гірші, ніж ці неприємності. Тут не йдеться про одну особу чи випадок. Жертвою режиму стали не тільки Ю. Тимошенко, Юрій Луценко, українські журналісти, науковці-історики чи патріотична і орієнтована на Захід молодь. Жертвою стали українська культура, наука, освіта, мова та майбуття української нації, а також суверенітет та демократичність її держави.

Бойкот режиму не можна вважати бойкотом України. Треба звернути увагу на громадські структури в Україні, підсилити громадянське суспільство, українських підприємців та благодійність, суворо пильнуючи, куди йде допомога, щоб не годувати нею режим. Акція усунення режиму в Україні мусить стати справою світового українства та йти безперебійним інтенсивним наступом аж до її завершення. Поборюючи режим В. Януковича, ми будуємо українську демократичну Україну та промощуємо дорогу до кращого майбутнього нашого народу.

Організація Українських Націоналістів (б):

„Дії влади відносно опозиційних політиків в Україні варто розцінювати як цинічні намагання перетворити судове правосуддя в інструмент усунення конкурентів.

Судові процеси на політичному ґрунті неґативно впливають на сприйняття України іншими країнами, ставлять під сумнів закони та владні інститути України, демонструють придушення прав і свобод громадян у брутальний спосіб.

(Закінчення на стор. 13)

США закликали уряд України негайно звільнити Ю. Тимошенко

ВАШІНҐТОН. – Керівництво США занепокоєне розвитком подій навколо колишнього прем'єра Юлії Тимошенко.

Про це заявив 9 серпня представник Державного департаменту США Марк Тонер.

„США хочуть знову підкреслити, що стурбовані арештом колишнього прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко. Таке ж занепокоєння висловлювалося і на міжнародному рівні, – сказав він. – Її арешт викликає питання з приводу дотримання правових норм в Україні і продовжує зміцнювати думку про те, що влада України висуває політично мотивовані звинувачення".

М. Тонер підкреслив, що США закликають українську сторону розглянути питання про негайне звільнення Ю. Тимошенко.

„Ми повідомили про свої побоювання уряд України і продовжимо уважно стежити за судовими розглядами як щодо Ю. Тимошенко, так і інших представників української опозиції", – підкреслив представник Держдепартаменту.

Посольство США в Києві звернулося до суду за дозволом відвідувати Ю. Тимошенко під час її ув'язнення. *(„Українська правда")*

Голова Представництва Европейського союзу в Україні, Посол Европейської комісії в Україні Жозе Мануель Пінту Тейшейра (на передньому пляні), заступник голови Верховної Ради України Микола Томенко (праворуч) та народний депутат України Арсеній Яценюк (другий праворуч) біля будівлі Печерського районного суду в Києві 8 серпня, коли суд вдруге відмовився звільнити Юлію Тимошенко з-під варти. *Фото: УНІАН*

Записка Юлії Тимошенко, передана адвокатові 28 липня

Хочу зробити заяву в зв'язку з реалізацією пляну Януковича по моєму арешту. Зрозуміло, що це розправа над політичним опонентом, але я не про це.

Я хочу заявити, що в мене немає жодних схильностей до самогубства, тому трюки, які вони вчинили з Кірпою та Кравченком, їм повторювати не варто. Я ніколи не буду закінчувати своє життя самогубством.

Все, що я роблю – це моя боротьба проти кримінального режиму за гідне місце України в світі. Слава Україні!

Юлія Тимошенко

Юлія Тимошенко...

(Закінчення зі стор. 1)

його „старим, перевіреним корупціонером". Рятуючи М. Азарова, прокурор Лілія Фролова зажадала арешту підсудної.

Її підтримав суддя, який оголосив допит свідка завершеним. Прем'єр залишив суд через службовий вихід у супроводі особистого фотографа та телеоператора.

В засіданні суду була оголошена перерва для розгляду клопотання Л. Фролової щодо затримання підсудної. Рішення суду було оголошене в повній тиші.

На останніх словах Р. Киреєва про арешт до залу увірвався спецпідрозділ „Грифон", одразу за ним – другим ланцюгом – „Беркут".

Присутні в залі народні депутати встали на лави і почали скандувати „Ганьба!". Ю. Тимошенко оточили конвоїри, серед яких була жінка в міліцейській формі, що мала провести обшук затриманої. Конвійний зібрався надягнути наручники.

„Давайте обійдемось без цього", – спокійно промовила підсудна. Конвоїр відступив. Ю. Тимошенко щезла в натовпі „Беркуту" в глибині коридору, що вів до конвойної кімнати. Там Ю. Тимошенко обшукали і почали готувати до переїзду в ізолятор.

Тим часом в коридорах і навколо суду розгортались стихійні баталії. Лайка з обох боків вже нікого не дивувала. На Хрещатику дві групи кинулись блькувати виїзди з обох дворів Печерського суду. Залізні перегородки не витримали і почали ламатись на шматки. Полилась кров.

Через півгодини після затримання підсудної стало зрозуміло, що її вивозитимуть через передню арку суду. У цьому дворі суду ще зранку стояло спеціяльне авто – „автозак".

Фургон повільно просувався Хрещатиком в оточенні понад 200 „беркутівців".

Ю. Тимошенко відвезли до Лук'янівської в'язниці, де вона вже перебувала дев'ять років тому. Невеличку торбинку з особистими речами, предметами гігієни, Кримінальним кодексом та Конституцією їй передав адвокат Юрій Сухов. У в'язниці Ю. Тимошенко була вимушена змінити зачіску і розпустити волосся – в неї відібрали шпильки.

Прихильники Ю. Тимошенко зібрались під Печерським судом і почали облаштовувати наметове містечко. В Києві та інших містах почалася безтермінова акція протесту на захист прав та свобод людини.

9 серпня 40 поручителів звернулися до суду з проханням звільнити Ю. Тимошенко. Серед них – Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет, президент Центру християнського життя України Григорій Комендант, Герої України Дмитро Павличко, Левко Лук'яненко, Іван Дзюба, Юрій Мушкетик, письменник Юрій Щербак, народна артистка України Руслана Лижичко, академік Ігор Юхновський, віцеректор Українського Католицького Університету Мирослав Маринович, колишній політв'язень Богдан Горинь та інші. *(УНІАН)*

Сенат США ухвалив резолюцію про окупацію Росією частини Грузії

ВАШІНҐТОН. – Сенат США 29 липня прийняв резолюцію про шанування територіяльної цілісности і незалежности Грузії та з засудженням дій Росії, яка порушує цю цілісність.

Резолюцію 10 травня внесли на розгляд Сенату сенатор-демократ Джин Шахін і сенатор-республіканець Ліндсі Грем.

„Абхазія і Південна Осетія, відповідно до резолюції, визнаються реґіонами Грузії, окупованими Російською Федерацією. Резолюція закликає уряд Росії зробити кроки, що відповідають умовам угоди про перемир'я 2008 року між Грузією і Росією, зокрема повернути війська на передвоєнні позиції і забезпечити доступ гуманітарної допомоги до всіх, кого торкнувся конфлікт", – йдеться в резолюції.

Президент Росії Дмитро Медведєв заявив, що „відправною точкою" у нормалізації відносин Росії з Грузією може стати припинення блькування Грузією вступу Росії до Світової організації торгівлі. Він також повідомив про свої очікування міжнародного трибуналу над Президентом Грузії. Ця заява пролунала в інтерв'ю Д. Медведєва російському державному телеканалові „Russia Today", радіостанції „Ехо Москви" та грузинському Першому інформаційному кавказькому телеканалові напередодні річниці військового конфлікту між Росією та Грузією, що стався у серпні 2008 року.

Давід Дарчіашвілі, голова Комітету в европейських справах грузинського парляменту, в інтерв'ю Бі-Бі-Сі заявив, що висловлювання Д. Медведєва цілком вкладаються у загальну імперську політику Росії, яка, утім, не має майбутнього.

„Сутністю Російської Федерації, яка є правонаступницею Радянського Союзу і спирається у постмодерністському стилі на серп, молот та двоголового орла, доживає останні дні", – заявив він. *(УНІАН, Бі-Бі-Сі)*

„Президент Грузії Михайло Саакашвілі взагалі має бути вдячний мені за те, що я просто зупинив російське військо і воно не увійшло у Тбілісі, бо коли б це сталось, в Грузії вже був би інший президент".

З інтерв'ю Президента Росії Дмитра Медведєва радіостанції „Ехо Москви" від 5 серпня з нагоди третьої річниці російсько-грузинської війни.

Почали безтермінову акцію протесту

ЧЕРКАСИ. – Українська Народна партія і партія „Батьківщина" 6 серпня на Театральній площі відзначили третю річницю воєнного нападу Росії на Грузію. Відбулось також віче протесту проти арешту Юлії Тимошенко. Голова черкаського осередку Блоку Юлії Тимошенко Наталія Коваленко оголосила безтермінову акцію на підтримання Ю. Тимошенко, яка триватиме, поки її не випустять. До Києва вирушило близько 2,000 черкасців, але при в'їзді до столиці міліція зупиняла автобуси і намагалася не пропустити їх до міста.

Олександер Костирко

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Барак Обама відзначив своє 50-річчя

ВАШІНҐТОН. – 4 серпня Президентові США Баракові Обамі виповнилося 50 років. Святкування почалися ще 3 серпня в Чикаґо, його рідному місті, а в самий ювілейний день Президент приймав гостей в саду біля Білого Дому. День народження глави держави став також нагодою для збірки грошей на наступну виборчу кампанію Б. Обами, і Демократична партія поповнила свої фонди з продажу квитків на святковий обід. Найдорожчий квиток коштував 36 тис. дол. На адресу Б. Обами надійшло багато поздоровлень від державних діячів різних країн. Журналісти вважають, що найнесподіваніше привітання прийшло від ню-йоркської Вол-Стріт: звідти Президента привітала група „Американці за правосуддя", яка виступає за реформу фінансової системи США. З усіх 44 американських президентів, які свій 50-літній ювілей святкували як господарі Білого Дому, Б. Обама став третім – після Теодора Рузвельта в 1908 році і Била Клінтона в 1996 році.*(„Голос Америки")*

Дуже прикрий день на Вол-Стріті

НЮ-ЙОРК. – 4 серпня Вол-Стріт пережила свій найгірший день від початку фінансової кризи 2008 року. У висліді цього драматично впали фондові ринки Азії та Европи: інвестори занепокоєні зростанням боргової кризи в Европі та занадто повільним оздоровленням економіки США. Падіння індексу „Дов Джонса", наприклад, 4 серпня було найгіршим за три останніх роки. Експерти вже говорять, що рецесія може повторитися. За два неповні тижні вартість акцій на фондовому ринку впала до минулорічного показника. Починаючи від 23 липня, інвестори втратили 940 млрд. дол, а персональний пенсійний рахунок середнього американця зменшився майже на 12 тис. дол. Від березня продовжує зростати безробіття, і тепер воно становить 9.2 відс. У кепському стані залишається ринок нерухомости: люди мало купуть будинків, хоч за останні п'ять років ціни на нерухомість впали на 20 відс. Аналітики кажуть, що поліпшити ситуацію може тільки стрімке пожвавлення ринку праці. *(„Голос Америки")*

Білий Дім презентував стратегію боротьби з екстремізмом

ВАШІНҐТОН. – Адміністрація Президента Барака Обами випрацювала і презентувала громадськості національну стратегію боротьби з екстремізмом. Восьмисторінковий документ, підписаний главою держави, розміщений на веб-сайті Білого Дому. Головною загрозою у ньому називається можливий вплив „Аль-Кайди" на певні категорії населення США. Автори стратегії вважають, що боротьба з екстремізмом і радикалізацією повинна вестися передусім на льокальному і громадському рівнях. Коментуючи стратегію, заступник радника Б. Обами з національної безпеки Деніс Макдона пояснив, що найкраще виявляти радикальні ідеї на ранньому етапі – в школах і громадах. „Якщо молода людина пропускає заняття в навчальному закладі, то це вже може бути ознакою членства в якомусь радикальному русі", – сказав Д. Макдона. Від 2009 року, коли в Білий Дім прийшов Б. Обама, у злочинах на ґрунті екстремізму було вбито 24 особи,14 осіб загинули від рук однодумців „Аль-Кайди", решта стали жертвами різних антигромадських ідеологій. *(„Кореспондент")*

Росія почала боротьбу за дно Атлантики

МОСКВА. – Росія виявилася претендентом на один з найбільших у світі покладів золота і міді на дні Атлантичного океану. Аґентство ООН в питаннах морського дна дозволило Російській Федерації проводити в океані геологічну розвідку, яка протягом найближчих п'яти років коштуватиме країні 43 млн. дол. Подібний дозвіл отримав також Китай. *(„Комерсант")*

В Афганістані загинули 30 вояків елітного загону „СІЛС"

ВАРДАК, Афганістан. – 7 серпня у військовому гелікоптері „Шінук" загинуло 30 членів американського елітного загону „СІЛС", які разом з афганськими командос летіли до Вардаку, де відбувалися збройні сутички з бойовиками. Відповідальність за знищення гелікоптера взяло на себе радикальне угруповання Талібан. Більшість загиблих належали до так званої Шостої команди – найкращого підрозділу військово-морських сил США. Експерти зазначають, що це велика втрата для США. До загону „СІЛС" потрапляють найсильніші і найвольовіші чоловіки віком від 26 до 33 років. Їх вчать плавати під водою зі зв'язаними руками і ногами, стрибати з парашутом з висоти 17 кілометрів, годинами незрушно сидіти в засідці, висаджуватися з надувних човнів не скелястому березі вночі. Два роки напруженого вишколу витримує лише чверть курсантів, але навіть зараховані до „СІЛС" (SEALS) потрапляють до Шостої команди тільки коли набувають особистого досвіду в спецопераціях і після додаткових тренувань. Саме члени Шостої команди у травні цього року знищили вождя „Аль-Кайди" Осаму Бен Ладена. Щоправда, у збитому „Шінукові" не було нікого з групи, котра знешкоджувала провідника терористів. *(„Голос Америки")*

У Лондоні сталися безпорядки і погроми

ЛОНДОН. – 4 серпня у лондонському районі Тотенгем почалися вуличні безпорядки. Їм передувала мирна акція протесту, приводом до котрої стала смерть мешканця столиці Марка Даґана, який почав стріляти в поліціянтів, коли вони пробували зупинити його авто. Увечорі 7 серпня групи молодих людей влаштували погроми в столичному районі Енфілд, б'ючи вітрини і грабуючи крамниці, перекидаючи і спалюючи авта. На ранок 9 серпня кількість заарештованих досягнула 768 осіб. У сутичках з погромниками зазнали поранень 35 поліціянтів. восьмеро з них потрапили до лікарень. Родичі М. Даґана засудили вуличні безпорядки і закликали до їх припинення, а також попросили пресу не представляти убитого „якимсь ґанґстером", бо він був батьком чотирьох дітей, „взірцевим сім'янином і доброю людиною". *(„Кореспондент")*

В США розкрито таємну групу педофілів

ВАШІНҐТОН. – Департамент національної безпеки США 3 серпня розмістив на своєму вебсайті прес-реліз про викриту таємну групу педофілів. Звинувачено 72 осіб, 52 з них вже заарештовано. Арешти здійснено також в інших країнах – Франції, Німеччині і Швайцарії. Учасники групи постійно спілкувалися між собою та обмінювалися відеоматеріялами на спеціяльно створеному сайті „Dreamboard". Поліція підрахувала, що на цьому сайті зберігалися матеріяли з дитячою порнографією на 16 тис. компакт-дисках. 13 заарештованих осіб зізналися у злочинах, суди засудили їх до 20-30 років тюрми. Загалом група „Dreamboard" налічувала майже 600 учасників. В поле зору Департаменту національної безпеки сайт потрапив у грудні 2009 року. Сайт обслуговували п'ятеро адміністраторів, заарештувати покищо вдалося тільки двох з них. *(Lenta.ru)*

Конґрес обговорює проблему голоду в Африці

ВАШІНҐТОН. – Представники Державного департаменту та працівники різних гуманітарних організацій у ці дні дають свідчення в Конґресі про ситуацію в Сомалі, де наближається до найгіршої гуманітарної кризи за останні декілька десятків років. Наслідки страшної посухи погіршує військове угрупування „Аль-Шабаб", де допускаючи у постраждалі райони вантажів гуманітарної допомоги, а на територіях, контрольованих „Аль-Шабабом", проживає 60 відс. жертв голоду. Угрупування воює з урядом Сомалі за повну контролю над країною. Тим часом Організація Об'єднаних Націй 4 серпня оголосила нові райони Сомалі зонами голоду – Центральний Шабель та Афгойє. На слуханнях в Конґресі 3 серпня працівники гуманітарних організацій висловили вдячність законодавцям за полегшення обмежень, які дотепер заважали надавати допомогу, адже йдеться про вимушений діялог з терористами. 5 серпня в таборі для біженців і Моґадішо спалахнуло насильство, коли одягнуті в військову одежу чоловіки почали красти харчі зі складу гуманітарної допомоги. Проурядові сили, які охороняли харчі, відкрили вогонь у мародерів, але серед убитих і поранених виявилися й біженці, котрі стояли в черзі за їжею. *(„Голос Америки")*

Виставка алфавітів, котрі зникають

НЮ-ЙОРК. – У міській публічній бібліотеці Сахем 1 серпня відкрилася виставка „Алфавіти, що вимирають", присвячена формам писемности, котрі перебувають у процесі занепаду і зникання. Це проєкт мистця і письменника Тіма Брукса, який вирішив звернути увагу не тільки на небезпеку зникнення певних мов, але й на відмирання алфавітів, котрих тепер залишилося вже менше сотні. На виставці представлені 14 кленових дощечок, на котрих вирізьблені символи алфавітів, які зникають, зокрема азбуки черокі і писемности інуїтських діялектів Канади. На всіх дощечках розміщено однаковий текст – ст. 1 з Всесвітньої декларації прав людини, яку ООН прийняла в 1948 році: „Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю й повинні ставитися одні до одних в дусі братерства". Тепер у світі налічується від 6,000 до 7,000 мов, при цьому понд 2,000 з них перебувають на межі зникнення. *(„Кореспондент")*

Велике завдання – зібрати по одній копії всіх книжок

НЮ-ЙОРК. – Американський вчений Брюстер Кале, який в 1996 році заснував некомерційний проєкт „Інтернет-архів", вирішив зібрати по одному примірникові всіх книжок світу. В колекції Б. Кале вже є майже 500 тис. видань. В 2009 році Б. Кале зайнявся скануванням книжок і створенням загальнодоступної електронної біобліотеки, в якій тепер налічується майже 3 млрд. текстів. Тоді ж учений привів у дію систему дистрибуції електронних книжок „Бук-сервер", яка дозволяла конвертувати книгу у потрібний формат. Новий проєкт стосується тільки друкованих видань. Б. Кале вважає цілком реальним зібрати 10 млн. видань. Тим часом корпорація „Ґуґл" яка вирішила перевести у цифровий формат якнайбільше літературних творів, зібрала вже 130 млн. томів. *(„Кореспондент")*

На кіноекрани вийде біографія Дж. Е. Гувера

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Фільмова компанія „Ворнер Братерс" („Warner Bros".) оголосила, що в перші тижні листопада прийде на екрани новий фільм відомого режисера Клінта Іствуда „Дж. Едґар". Це буде біографічний твір про Джона Едґара Гувера, першого керівника Федерального бюра розслідувань. Головну ролю у фільмі виконує Леонардо ді Капріо, ролю Клайда Толсона, колеґи і товариша Дж. Гувера, – Ермі Гамер, знаний з фільму Дейвида Фінчера „Соціяльна мережа". Сценарій кінобіографії написав Дастін Ленс Блек, який у 2006 році одержав „Оскара" за сценарій до кінофільму „Гарві Милк" *(Бі-Бі-Сі)*

Ґольфмобіль – як громадський транспорт

ПІЧТРІ-СИТІ, Джорджія. – У зв'язку з подорожчанням бензини 4,000 мешканців містечка пересіли на електромобілі, якими користуються гравці на ґольфових полях. Місто збудувало 144 кілометри спеціяльних доріг, призначених для їзди на цих ґольфмобілях. Вартість кілометра дороги для водія ґольфмобіля обходиться лише в 1 цент. Ціна такого маленького авта починається від 2,000 дол. Деякі моделі можуть рухатися зі швидкістю 40 кілометрів на годину. *(„Голос Америки")*

Щоденник незалежности: міркування американського українця

До 20-річчя Незалежности України відомий громадський діяч, президент Світового Конґресу Українців у 1998-2008 роках, колишній президент і теперішній радник керівництва Українського Конґресового Комітету Америки і представник УККА при ООН Аскольд Лозинський підготував цикл статтей, першу з яких вміщено у попередньому числі „Свободи" (ч. 31 з 5 серпня). Сьогодні друкуємо продовження.

Моє ставлення до України, до української нації, до її історії, мови, культури, а також до її ворогів, перевертнів, або навіть тих, котрі її не знали чи не хотіли знати, наскрізь насичене домашнім скеруванням – вихованням та надхненням моїх батьків, їхніх друзів, їхнім оточенням, взагалі їхнім поколінням, яке співало у націоналістичному гимні і справді було переконаним, що „зродились (вони) великої години, з пожеж війни і полум'я вогнів, плекав (їх) біль по втраті України, кормив (їх) гніт і гнів на ворогів".

Батьки були еміґрантами з України, з виразною націоналістичною ідеологією. Батько, до речі, був провідним членом Організації Українських Націоналістів (ОУН) з-під стягу Степана Бандери, відбув кількаразове ув'язнення, спершу поляками, а опісля – від вересня 1941 до травня 1945 року в німецькому полоні (в тому часі до січня 1945 року – в Освенцімі) за свою участь в українському націоналістичному русі. Запізналися вони ще в Україні, тоді зустрілись знов і одружились в переселенських таборах Німеччини після війни, де навіть у тих примітивних, важких для виживання умовах, вони займалися суспільно-громадською, а то і політичною діяльністю.

Еміґрування їхнє було примусове, і тому поселення в США в 1951 році мало уявний тимчасовий характер з певною метою – творити фронт боротьби проти московсько-більшовицького ворога. Це підозрювали навіть американці, і тому при приїзді батько опинився у третьому полоні (американському) на острові, ізольований від дружини і дочки, поки американці перевіряли „небезпечність" цього українського націоналіста.

Виховання дітей відбувалося з тим самим наміром – вони мусіли бути українськими патріотами, а фактично хотілося, щоб вони теж були націоналістами. Мій батько був членом Пласту, але за дорученням ОУН організував Спілку Української Молоді (СУМ) – передусім для того, щоб організувати таким чином і молодь Наддніпрянщини, де не було традиції Пласту. Моя сестра і я були вписані у СУМ.

Це відносно важливий чинник тодішнього виховання, про що навіть тоді писала совєтська пропаґанда, називаючи виховників СУМ „майстрами удару в спину." СУМ намагався виховувати майбутніх борців за незалежність. Гасло „Бог і Україна" не були просто слова. Ми були навчені не тільки любити своє, але також боротися з ворожим. Ясно, що не було нічого більш ворожого, ніж москаль і його тодішня екпозитура, СРСР.

Нас вчили не тільки деклямувати вірші Тараса Шевченка, Івана Франка чи Лесі Українки, танцювати гопака чи аркана, але також вислуховувати ґутірки і вдома, і в СУМ про наших великих українських героїв. Вбивство С. Бандери було сприйняте не тільки з великою жалобою, але також з почуттям, що треба помститися.

Жили ми в Ню-Йорку і часто нам вдавалося протестувати перед будинком Постійного представництва СРСР до ООН. За студентських часів мене кілька разів арештовували за демонстрації проти СРСР. Студентські роки пройшли у великому запалі. Ми студіювали ідеологію українського націоналізму, проводили демонстрації в обороні українських політичних в'язнів. Ця діяльність проходила через студентські структури Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, Союзу Українських Студентських Товариств Америки та Центрального Союзу Українських Студентів.

Це було підготування до зрілої політично-громадської праці в центральній репрезентації українців в США – Українському Конґресовому Комітеті Америки та Світовому Конґресі Вільних Українців.

В 1990 році я перебрав функції Екзекутивного заступника президента УККА Іґнатa Білинського. Ми сподівались вагомих подій в Україні і готували американський ґрунт для цього.

Проголошення незалежности 24 серпня 1991 року нас приголомшило. Ми взялися впливати на уряд в США, щоб він визнав незалежну українську державу. Фактично вже другого дня українці в Ню-Йорку вийшли до будинку ООН з вимогою міжнародного визнання незалежности.

Ледве за три тижні перед проголошенням незалежної України Президент США Джордж Буш відвідав Москву і Київ. Він висловив підтримку не тільки Президентові СРСР Михайлові Ґорбачову, але й політиці СРСР в Україні, назвав українські змагання до незалежности самозгубним націоналізмом та на кінець свідомо висловив неправду, що українці в США підтримують цю його політику. Ми зрозуміли, що перед нами – важкий шлях.

Почалось листування з Білим Домом про зазіхання Росії на українську територію, про потребу зформування Україною незалежних збройних сил, про скасування колишніх торговельних бар'єрів та надання пільг і допомоги новій державі. Ми провели резолюцію в обох палатах Конґресу США, доручаючи Президентові США визнати українську державу, влаштували величаву маніфестацію на користь України перед Білим Домом у Вашінґтоні, врешті провели особисту зустріч з Президентом Дж. Бушем у Білому Домі, на якій Президент обіцяв визнати незалежну державу відразу після референдуму 1 грудня.

Пройшов надзвичайно переконливий референдум, але не було визнання. Ще через три тижні сталася Біловезька угода, 25 грудня 1991 року зрезиґнував Президент СРСР М. Ґорбачов, і щойно тоді США визнали незалежну українську державу.

Ми зрозуміли, що державу треба розбудовувати, виліковувати від російської імперської та радянської спадщини. Але ми помилилися у тому, що бачили Україну і її населення національно свідомими, як і діяспора, забули про вплив Голодомору на сучасні покоління, про примусові виселення, не передбачили, що колишні радянські політруки просто перефарбуються задля власного корита.

Діяспора для розбудови молодої української держави зробила все, що було в її можливостях. Що дала молода українська держава діяспорі? Нове надхнення, переживання широкого діяпазону великої радости і надії та глибокого смутку та зневіри, але також виразну ідентичність для світового політичного товариства.

Відносини були спершу обережними, а остаточно за 20 років стали взаємно обопільними і навіть в багатьох випадках близькими. Були зроблені великі помилки, але врешті діяспора зрозуміла різницю у співпраці з народом та з владою. Діяспора пізнала, що влада не завжди працює для народу. Україна протягом 20 років фактично тупцювала на одному місці. Але за цей час виросло нове покоління. Тому Україна сьогодні краща, ніж 20 років тому.

Відновлення державної незалежности 24 серпня 1991 року ми святкуємо і в діяспорі. Це свято надій нашого народу. У нашій християнській традиції – це свято перемоги добра над злом. Ми відзначаємо всі досягнення та успіхи на шляху розвитку національного життя і бодай на один день забуваємо гризоти. Спільно з народом на рідних землях ми підносимо блакитно-жовтий стяг та тризуб як символи нашої державної зрілости та славимо наших прадідів та героїв, які дали нам нагоду сьогодні святкувати Свято надії української нації.

Торжествуймо з народом, з щирими патріотами, а не з тими, які працюють проти незалежної державности, хоча словесно присягають свою вірність народові, або й відкрито поборюють нашу довгоочікувану незалежність, відкидають нашу мову, заперечують трагічні сторінки нашої історії, зневажають наших героїв, а натомість прославляють наших переслідувачів та їхні символи.

З кожним роком Україна міцніє, приходять до праці ширі українські патріоти з орієнтацією в сторону Европи, і якнайдалі від Москви. З кожним роком ми ростемо як державна нація.

Аскольд Лозинський,
Ню Йорк

Віктор Янукович скасував параду

КИЇВ. – Президент Віктор Янукович скасував військові паради в День Незалежности України 24 серпня у Києві, Керчі, Одесі, Севастополі, в містах, де розташовані штаби оперативних командувань та видів Збройних сил.

Президент також постановив відмовитись від виготовлення пам'ятного ювілейного знака „20 років Незалежности України".

Міністер оборони України Михайло Єжель 3 серпня наказав провести 24 серпня святкові фаєрверки і гарматні салюти 20-ма вистрілами у Києві, Керчі, Одесі, Севастополі, Львові, Вінниці, Симферополі, Житомирі, Рівному та Дніпропетровську, а також в інших обласних центрах. *(„Українська правда")*

20-річчя Незалежности України буде відзначене в Конґресі США

ВАШІНҐТОН. – Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) спільно з Конґресовим Українським Кокусом проведуть святкове відзначення 20-ої річниці Незалежности України в Конґресі США 15 вересня, від 12-ої до 4-ої год. по полудні.

Святкування відбудеться в будинку Senate Hart Office Building, кімната 902, і включатиме святковий полуденок з врученням спеціяльних нагород для членів Конґресу за їхню ролю і підтримку в досягненні та підтримці незалежности України.

Тепер українські громади США можуть подати кандидатури законодавців, колишніх чи теперішніх, які значно допомогли у досягненні Україною незалежности та на її шляху до демократії. Інформації повинні бути надіслані Українській Національній Інформаційній Службі (УНІС) на електронну адресу: unis@ucca.org .

Після офіційного полуденку відбудеться дискусія на тему „Перспективи Незалежности України", у якій візьмуть участь голова Міжнародної конференції на підтримку України Аскольд Лозинський, колишня заступник Державного секретаря з демократії та ґльобальних питань Пола Добрянська, колишній старший радник директора „Голосу Америки" Пол Ґобл, колишній український політичний в'язень Левко Лук'яненко, колишній конґресмен Дон Рітер, президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, старший політичний аналітик Фонду „Спадщина" Аріель Коген, колишній Посол США в Україні Вілім Тейлор, кореспондентка Радіо „Свобода" Ірина Халупа, президент УККА Тамара Олексій, директор Фонду „Демократичні ініціятиви" Ірина Бекешкіна.

Круглий стіл надасть можливість зосередити увагу на ролі українсько-американської громади та уряду США у наданні допомоги Україні для збереження свободи.

До участи запрошена українська громада з усієї території США. УНІС закликає українські громади звернутися до своїх членів Конґресу і сенаторів, щоб повідомити їх про подію і просити їх взяти участь у святкуванні разом з виборцями.

За додатковими інформаціями просимо телефонувати до УНІС – тел.: (202) 547-0018 або писати на електронну адресу: unis@ucca.org .

УНІС

Безрелігійний Московський патріярхат

Нещодавно впливова варшавська газета „Жечпосполіта", відгукуючись на останню, наприкінці липня, візиту московського Патріярха Кирила в Україну, висловила припущення, що ці досить вже часті приїзди непроханого гостя до Києва можуть свідчити про намір Патріярха Кирила особисто керувати так званою „Українською Православною Церквою". І саме тому, мовляв, ця Церква все виразніше виказує тенденцію до реальної, а не лише декларованої автокефалії, тобто – до повної незалежности від Москви. Версія газети в цілому досить правдоподібна: Україна для російського православ'я – земля обітована, але про прагнення УПЦ Московського патріярхату до автокефалії тут ледве чи йдеться. Принаймні, дотеперішня діяльність її предстоятеля, Митрополита Володимира (Сабодана), не дає підстав для такого висновку. Цей по-людськи симпатичний діяч обома руками тримається за канонічність своєї Церкви, а канонічність – це вірність Москві. То як же за цієї обставини Кирило зміг би заволодіти Києвом?

Митрополит Володимир – не вічний, а московські стратеги, державні і церковні, дивляться далеко вперед, усвідомлюючи, що вихід православної України з-під московського підпорядкування фатально послабить Росію, розвіє ілюзію великодержавности у формі „православної цивілізації", зведе нанівець претензію Кремля на ролю першорядного гравця в сучасному ґльобалізованому світі.

Саме з цього страху виникла ідея „Русского міра". Це політична ідея, до життя Церкви Христової вона не має жодного стосунку, Патріярх Кирило, отже, представляє не християнство, не православ'я, а є тільки зручним засобом досягнення далекойдучих плянів російського великодержавного шовінізму.

За горделивою вивіскою „Русского міра" – темрява абсолютної бездуховности. Московська патріярхія з успіхом може претендувати не на значення центру світового православ'я, а на сумнівну славу бізнес-імперії, котра на всю Росію відома торгівлею тютюном, алькоголем, діямантами, нерухомістю, туристичним і готельним підприємництвом. Московська патріярхія володіє макаронною фабрикою, заводом, який продукує воду „Святе джерело", банком „Пересвет", на рахунках якого – величезні капітали, а тим часом більшість з російських храмів і монастирів перебуває в напівзруйнованому стані.

Такий ось зворотний бік „православної цивілізації". І його вже починають бачити священики в самій Росії, хоч вони ще канонічніші, ніж київський Митрополит Володимир. Троє з них – Сергій Кондаков, Михайло Карпеєв і Олександер Малих припинили поминати у своїх церквах Патріярха Кирила, а в зверненні до нього написали: „Росії загрожує загибель, головною причиною якої є духовно-моральна катастрофа".

Цілком погоджуємося з висновком українського письменника Володимира Даниленка, котрий у зв'язку з останнім приїздом Патріярха Кирила до Києва сказав: „В Україні вистачає храмів, де можна молитися Господеві, а не слухати застарілі ідеологічні проповіді духовних банкрутів. Московський патріярхат – це Церква, з якою Україна не матиме майбутнього. Але й Росія з цією Церквою не матиме майбутнього. Якщо російський народ хоче духовно вижити, то має вигнати торгашів зі своїх храмів...".

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

СЕРПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Один з видатних авторів „Свободи"

Маючи у своєму розпорядженні електронний архів „Свободи", можемо вільно мандрувати її сторінками, зупинятися на будь якому році, будь-якому числі і з приємністю переконуватися, що мимо уваги нашої газети не проходила жодна важлива подія вкрай напруженого, драматичного і трагічного ХХ ст. І це не було просте реєстрування місцевих чи світових новин, а глибоке вникання в суть процесів та явищ, виважене й об'єктивне висвітлення найскладніших і найсуперечливіших проблем. Виникає бажання знову й знову знаходити те чи інше прізвище автора, знову подивитися його очима на тодішній світ, довіритись його знанням і його сумлінню.

До довгої низки знаменитих авторів належить і Володимир Кедровський. Наприкінці 1920-их і в першій половині 1930-их років він друкував у „Свободі" дуже цікаві і ґрунтовно написані нариси про видатних, сильних характерами українських патріотів перших двох десятиріч ХХ ст., активних учасників національно-визвольної боротьби, переважно – вихідців зі східньої України. У 1966 році „Свобода" видала найяскравіші з цих нарисів окремою книжкою – „Обриси минулого".

Щирим теплом і мудрістю віють на нас спогади В. Кедровського про члена херсонського українського гуртка Андрія Грабенка, про письменника Миколу Чернявського, про активіста одеської „Просвіти" Івана Луценка, про поетів Олександра Олеся і Петра Карманського, про знаменитого дириґента Олександра Кошиця і не менш знаного мецената й публіциста Євгена Чикаленка. А опосередковано в цих нарисах зустрічаємо десятки інших відомих діячів нашої культури, мистецтва, політики.

Усі вони, як писав автор у передмові", „були немов ті плугатарі, що глибоко й старанно орали національну ниву та засівали її зерном, з якого мала вирости прекрасна, обновлена українська нація... Вони добровільно брали на свої плечі тяжкий хрест і гідно, з самопожертвою несли його до гробу, не схиблюючи з української народницької дороги й не зраджуючи ідеї визволення свого народу".

Та й сам В. Кедровський – не просто талановитий журналіст і письменник. В його біографії є сюжети, варті кінофільму чи роману – недаремно заідеологізована совєтська історіографія цілком замовчувала його ім'я.

Народився В. Кедровський 13 серпня 1890 року на Херсонщині, в поміщицькій родині, що походила з давньої козацької старшини і зберігала українські традиції, рідну мову і народну звичаєву культуру.

Під час першої російської революції 1905 року юнак зійшовся з гуртком українських соціял-революціонерів, котрі вірили, що без національного визволення українців не може бути визволення й соціяльного. Навчаючись в Херсонській мореплавній школі, вів проукраїнську пропаґанду серед товаришів, у висліді, хоч і одержав диплом помічника капітана, праці на фльоті дістати не міг.

Закінчивши студіювати статистику в Одеському університеті, працював в Херсонській губернській управі і разом з А. Грабенком, секретарем управи і найкращим фахівцем з земських справ в усій Російській імперії, перетворив її на „цитадель українофілів".

Під час Першої світової війни воював у Прусії, в Галичині, на Румунському фронті і на Кавказі.

З вибухом лютневої антицарської революції в Росії В. Кедровський належав до тих, на жаль, небагатьох українців, котрі усвідомлювали важливість негайного зформування українського війська, і в цьому був однодумцем і товаришем Симона Петлюри. Цьому завданню присвятив В. Кедровський свій виступ на Першому всеукраїнському військовому з'їзді у травні 1917 року. А на Другому військовому з'їзді 5-10 червня того ж року його обрано до Військового Генерального Комітету і до Центральної Ради.

Після більшовицького жовтневого перевороту в Петрограді в Києві виник Генеральний Військовий Секретарiят на чолі з С. Петлюрою, а В. Кедровського призначено керівником мобілізаційного відділу – саме його, скільки він зумів переконати С. Петлюру, що розвиток подій мусить привести до повного розриву з Росією.

Коли ж на початку 1918 року в Україну увійшли німці, В. Кедровський з протесту вийшов з уряду, повернувся до Херсону, на губернському з'їзді „Просвіти" був обраний її головою, видавав щоденну газету українсько-державницького напряму „Дніпро" і культурно-освітній тижневик „Наше життя".

В листопаді 1818 року на поклик Євгена Коновальця приїхав до Києва, відтак – до Білої Церкви, де концентрувалися частини Січових Стрільців і де С. Петлюра готував повстання проти гетьмана Павла Скоропадського. Там же В. Кедровський, вже в ранзі полковника, був призначений командиром Другої управи Головного Штабу українського війська.

Наступного року, в розпал війни з більшовицькою Росією, В. Кедровський наполіг на створенні Державного інспекторату, який би відповідав за порядок і дисципліну у війську, сам розробив для цього органу правильник, затверджений Урядом Української Народної Республіки в травні 1919 року. Наприкінці травня С. Петлюра призначив В. Кедровського Головим державним інспектором Армії УНР. А часи були тяжкі, згодом він згадував: „...*Лише вибереш вільну хвилину, спиш на столі в канцелярії інспектури... Всі ми остаточно вимотували сили, лише нервами та силою духою трималися... А навколо – герої і дизертири, чесні, ідейні люди, люди самопосвяти, та злодії, провокатори та шпигуни. Дрібні амбіції. Різні явні й тайні, свідомі і несвідомі вороги української визвольної боротьби, що хотіли гальмувати справу...*".

І він як військовий і як громадський діяч робив усе від нього залежне, аби українська національно-визвольна справа не була загальмована. Тому ми, сьогоднішні газетярі „Свободи" і всі її читачі, можемогордитися, що в її 118-річній вже історії значиться це авторитене ім'я – Володимир Кедровський.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Як активістки СУА допомогли Наталі Ніколенко

З Наталкою Ніколенко я познайомився вісім років тому, коли вона ще була вихованкою Дніпропетровського обласного дитячого будинку для дітей з вродженими та придбаними фізичними вадами. Через каліцтво від народження дівчина не могла сидіти, а лише лежала на животі. Пересувалася на дощці з коліщатами, відштовхуючись руками від підлоги.

Невдовзі після нашого знайомства до міста приїхала Лідія Таращук – членкиня Союзу Українок Америки з Дітройту. Ми побували у сиротинці. Л. Терещук організувала допомогу для Н. Ніколенко. До Л. Таращук приєдналася ще одна союзянка з Дітройту – Маруся Зарицька. Ці жінки ніколи не забували про долю дівчини.

Згодом в журналі „Бористен" була опублікована розповідь про долю Н. Ніколенко, про її захоплення вишивкою, незважаючи на каліцтво. Проблемами дівчини перейнялася Катерина Ющенко – дружина Віктора Ющенка. Наталку забрали на лікування до США, де їй довелося перейти не одну операцію, аби сісти в інвалідний візок.

Повернувшись в Україну, Н. Ніколенко вже могла сидіти й самостійно пересуватися в інвалідному візку. Це був нечуваний проґрес. За мужність, волю до одужання і прагнення жити повноцінним життям Н. Ніколенко була вшанована всеукраїнською відзнакою „Людина року".

Здавалося б, в житті дівчини настав щасливий час. Але українські реалії багаті на жорстокість. За вітчизняним законодавством, після повноліття такі інваліди, як Н. Ніколенко потрапляють до старечого дому. Зрозуміло, це краще, ніж опинитися на вулиці. Однак, життя в молоді роки серед знедолених стариків інакше як моральними тортурами не назвати. А згодом Н. Ніколенко на візку збив автом безвідповідальний водій і навіть не зупинився, аби допомогти. Знову невідомо яка за ліком операція.

У Дітройті Л. Таращук не забула про свою підопічну. Їй вже 25 літ. Мешкає за старою адресою, в будинку для людей старшого віку. Захопилася петриківським розписом. А для цього потрібні пензлики, фарби, інше мистецьке приладдя.

Допомога з Дітройту не забарилася. І ось я поїхав з дарунками до Н. Ніколенко. Вона показувала мені свої малюнки, розповідала, чим плянує займатися у майбутньому. І за такою говіркою було зовсім непомітно каліцтво Наталки.

Фідель Сухоніс,
Дніпропетровськ

Наталка Ніколенко

Малюнки Наталки Ніколенко.

Бердянськ чекає на привіт

Від імені Бердянського міського об'єднання „Українська громада" щиро здоровлю з світлим (правда, затьмареним бридкими діями теперішньої влади) святом – 20-літтям Незалежности України. З властивим усім нам споконвічним почуттям оптимізму та надії на ліпше, вірою в те, що настане той момент, коли Україна стане в ряд з великими та багатими державами світу, а народ її нарешті гордо прийме в свої обійми усіх синів і дочок, що десятиліттями поневіряються світами, зичу Вам і дітям Вашим сили і енерґії, здоров'я і впевнености.

У Бердянську вперше, з ініціятиви нашого об'єднання, 23 серпня відбудеться урочисте відзначення Дня національного прапора, під час якого центральними вулицями міста ми пронесемо національне полотнище під звуки духової оркестри, піднімемо прапор на щоглі, проведемо свято вишиванки, майстер-кляси вишивання, концерт. А 24 серпня, також вперше в нашому місті, організовуємо урочисте засідання та великий святковий концерт, масові гуляння.

На урочистостях будуть доречні слова привітань від закордонних українських організацій. Прошу вибачення, що напрошуюсь на привітання, але, на мій погляд, так треба для нашого міста. Моя електронна адреса:stefko54@gmail.com

Степан Герилів,
старший викладач Бердянського державного педагогічного університету, редактор газети „Університетське слово", Бердянськ, Запорізька область

Книга заслуговує на відзначення

Роман Лесі Романчук з Тернополя „Лицарі любови і надії" – перша в Україні книга, всеохопна за маштабністю й достовірністю висвітлення етапів невільництва і організованого спротиву політв'язнів сталінських таборів, в тому числі героїки й трагедії Кенґірського повстання. Це – синтез документальности й художньої довершености, підсумок тривалих пошуків, розмислів і правдивих співпереживань письменниці, очевидців, учасників подій та їхніх нащадків.

Л. Романчук – досвідчений і відомий в Україні прозаїк. Але саме це видання ставить її в один ряд з такими національними постатями як Олена Теліга чи Ліна Костенко. Роман присвятила авторка світлій пам'яті батька – Івана Романчука, замордованого комуністичною системою політкаторжанина. Книга видана в українському видавництві „Богдан", має 672 стор., обкладинку створив Ростислав Крамар.

Наше творче об'єднання ініціюватиме висунення авторки роману на здобуття Національної Шевченківської премії 2012 року і я запрошую своїх однодумців на теренах світової української діяспори, кому небайдужа справа українського національного відродження , підтримати нас.

Електронна адреса оргкомітету з висунення книги Л. Романчук на здобуття Державної нагороди ім. Тараса Шевченка: sag52@ukr.net.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Школа потребує допомоги

Українська католицька школа св. Йосафата у Філядельфії потребує негайної фінансової допомоги. Цьогорічний бюджет базувався на реєстрації 200 учнів школи.

Важка економічна ситуація, з якою зіткнулися багато сімей, стала причиною відсутности у списках 30 учнів впродовж року. Їх втрата стала причиною неможливости сплачувати місячний борговий внесок у сумі 1,677 дол., оскільки 25 тис. дол. кредиту було взято на необхідний ремонт даху. Ми уже маємо заборгованість за п'ять місяців.

Бюджет наступного року базується на реєстрації 150 дітей і підвищенні оплати за навчання, що має покрити оплату боргу, починаючи з осінніх місяців.

Ми просимо наших братів і сестер в Христі з інших парафій архиєпархії про термінову допомогу.

Допоможіть нам в час неочікуваного дефіциту бюджету.

Ваша допомога запевнить, що єдина українська католицька щоденна школа в Філядельфії продовжить своє служіння спільноті. Ми молимося і сподіваємося на ваше зрозуміння та щедру допомогу школі св. Йосафата.

Просимо надсилати пожертви, що відтягуються від податків, на адресу: St. Josaphat School, 4521 Longshore Ave., Philadelphia, PA 19135.

Христина МакЕнтаєр,
директор школи
о. Ігор Блощинський,
адміністратор парафії,
Філядельфія

ТРИБУНА ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ“

Суд пігмеїв над велетнями

Ішла війна, кривава й немилосердна. Два цивілізованих дикуни – один під свастикою, другий під серпом і молотом – почали ділити світ. Світ повстав проти цивілізованих дикунів, і один з дикунів – кремлівський Чинґіз-Хан – зрадив свого партнера і перейшов на бік світу. Світ переміг і нагородив кривавого дикуна – віддав йому половину Европи. Більшість відданих у рабство народів скорилися кремлівському Чинґіз-Ханові, який почав там свою криваву тризну.

Але ті народи, які вже засмакували московського раю, не скорилися. Вони відповіли героїчним опором нахабним окупантам. Це були прибалти і українці. Вони встали на нерівний бій з новітніми варварами. Ішли на смерть за свободу поневолених народів. На чолі українських борців за свободу стояли Степан Бандера і Роман Шухевич.

10 років ішла ця нерівна боротьба. Імперія кинула проти повстанців мільйонну армію, поселила військові ґарнізони в кожному селі західньої України, посилила репресії проти східньої України. Щоб перемогти повстанців, Кремль віддав шматок України, Перемищину, Польщі, залучив до боротьби з повсталим народом ще одну – поневолену! – державу, заслав на Сибір та до таборів смерти мільйон українців, прибалтів та інших поневолених. І нарешті – після 10 років – приборкав Україну, приборкав Прибалтику.

Здавалося, що діло С. Бандери, діло лісових братів Прибалтики, діло поневолених народів СРСР програло навіки. Та то тільки здавалося. Народи скорилися і чекали слушного часу. Минали роки й десятиліття, а нібито переможені і далі боролися. Це на бажання поневолених народів американські президенти щороку проголошували тиждень поневолених народів, обнадіюючи уярмлених та упосліджених, що світ їх не забув, а буде з ними слушного часу.

І цей слушний час настав. Імперія загрузла в економічній безвиході та в духовному занепаді свого керівництва. Народи заворушились. Безпорадні керівники-виконавці волі диктаторів не знали, що робити. Задумали вдатися до репресій, а руки тремтіли. І свободолюбні ідеї С. Бандери, ідеї поневолених народів виринули з забуття. Один за одним відкололися від імперії, спочатку Прибалтика, тоді Україна, а тоді усі поневолені народи імперії. Ідея, за яку загинули С. Бандера, Р. Шухевич і тисячі героїв, перемогла.

20 років Україна й світ святкує „бандерівськке“ свято – День Незалежности України.

20 років колишня імперія скреготче зубами від безсилої люті. Але вона зуміла накинути Україні свого вірного слугу. І перше, що Москва зажадала від нього – це позбавити звання героя України своїх смертельних ворогів, які поклали душу й тіло за свободу свого народу. І слуга вволив волю своїх хазяїв. Ще задовго до суду він пообіцяв імперії, що так буде. Суди були в його руках.

Лють і ненависть засліпила вождів імперії і позбавила здорового глузду. Вони забули, що людство ще тисячі років тому дійшло до розуміння, що позаземні сили, які керують світом, бажаючи покарати людину, відбирають у неї розум. А позбавлений розуму коїть дурниці, які його й гублять. Ця мудрість предків людства ніби у воду дивилася.

100 років тому, предки сучасних вождів імперії, ставши перед неминучою революцією, вдалися до своїх улюблених заборон: заборонили святкувати свято улюбленого народом поета Тараса Шевченка.

Чим скінчилася ця заборона, ми знаємо. Творців заборон корова язиком злизала. А ще кілька сот років перед тим польські шляхтичі познущались із праху іншого великого українця Богдана Хмельницького. Україна відповіла гайдамаччиною; ослаблену цим повстанням шляхетську Польщу, розділили між собою добрі сусіди.

Засліплені ненавистю пігмеї не задумуються над наукою історії.

То ж задумаймося ми. Міркуючи над тим, чим скінчиться безглузда, безпардонна політика сучасних імперських гітлерчуків, можна сказати, що добром вона не скінчиться. Політика заборон, репресій, скасувань, приниження людської гідности та людських прав, поглум з оборонців та улюбленців народу ніколи добром не скінчалися. Не скінчиться і на цей раз.

Навіть той неправий суд, що поглумився з героїв України, це розумів. Він не став докладно слухати позивачів та оборонців, а нашвидкуруч „обкрутив“ справу, щоб не привертати до неї громадської уваги. Може бути й те, що така була вказівка згори.

Угорі думали неправедним вироком принизити героїв в очах народу, погасити народну любов до них, упослідити їх. А на ділі вийде навпаки.

Слава про народних героїв піде вгору. Ідеї народних героїв дістануть поширення. Українська Україна зміцніє. Поглум пігмеїв обернеться народною любов’ю.

Якби пігмеї читали Тараса Шевченка, якого вони нібито святкують, то б знали, що їхні „ідеї“ не нові. Це вже було. Імперія вже проклинала українських героїв. А який кінець?

„Гайдамаки не воіни!
Разбойнікі! Вори!
Пятно в нашєй історії“!
Брешеш, людоморе!
За святую правду-волю
Розбійник не стане,
Не розкує закований
У твої кайдани
Люд убогий...“

Тому, подумавши над судом пігмеїв, хочеться сказати: забороніть вимовляти імена українських героїв уголос! Забороніть згадувати їх у пресі, радіо, телебаченні! Викресліть їхні імена з підручників! Захлинайтесь у прокльонах, анафемах, наклепах! Гістерикуйте на весь світ: Бандера – не герой! Шухевич – не герой! Бійці УПА – не герої! Убезсмертюйте наших героїв навіки!

Святослав Караванський
Дентон, Мериленд

Плач ще не дав свободи нікому

Ставши результатом жертовної боротьби багатьох поколінь українців, 20 років тому Україна здобула усе необхідне для свого розвитку – міжнародне визнання, індустріяльні потуги, освічене та висококваліфіковане населення. Однак, мусимо визнати, що цей шанс не було використано на користь українського народу: Україна загрузла в корупції та здобула собі сумнівну відомість безконечними зазіханнями на свободу слова.

Не дивно, що критика на адресу влади охоплює все ширші верстви населення. Результати нещодавнього опитування, проведеного в лютому цього року Київським міжнародним інститутом соціології свідчать: якби президентські вибори в Україні відбулися в середині лютого, з усіх виборців за Віктора Януковича готові були проголосувати лише 16.9 відс. Нагадаємо, у жовтні 2010 року цей показник складав 29.4 відс., а у червні 2010-го – 39.2 відс... Тобто, за пів року популярність Президента упала більш ніж удвічі. У той же час близько 63 відс. українців вважають, що справи в Україні йдуть у неправильному напрямку, а 7 відс. – що „не йдуть взагалі“.

Міжнародні організації також застерігають, що в Україні понижується рівень свободи слова, все відвертіше порушуються права людини. Судові процеси над політичними конкурентами нинішньої влади – Юрієм Луценком, Юлією Тимошенко та іншими, – ведуть до ще більшої зневіри щодо виконавчої гілки, зокрема щодо судової системи, яка за президентства В. Януковича втратила рештки незалежности.

Хоч, в ім’я справедливости, й можна відзначити кроки чинної влади щодо спроб зменшити вплив Росії на енерґетичну сферу, недопущення вступу України до Митного союзу, пошук нових стратегічних партнерів. Однак, ці кроки нівелюються політикою щодо власного населення, тиском на малий і середній бізнес, грубим переслідуванням опонентів.

У своєму оперті на олігархічну верхівку та відриві від народу влада ставить себе в позицію колоса на глиняних ногах, який завалиться від дії нових політичних сил суспільства. Маніпуляції з мовним питанням, червоними прапорами та освітою через одіозного Дмитра Табачника лише прискорюють цей момент.

В той же час, не зменшуючи ролі президентів і урядовців країни, слід зазначити, що громадське життя України сьогодні залежить від окремих сил, від ґрантів Заходу та Росії, однак, не від народу. Виступи студентів та підприємців були яскравими, але короткочасними. Вони привертали увагу до проблем, однак, не стали ефективним чинником тиску на владу. Ці виступи, як і тихе обурення, яке фіксують соціологічні опитування, є прямим натяком для чинної влади щодо її невідповідности та повинні спонукати суспільство творити широкий громадський рух.

Перед українським суспільством стоїть питання не просто збереження української держави – але про її перетворення на Українську самостійну соборну державу, де джерелом влади є народ, на який обрана влада може опертися та якій народ буде довіряти. Без активної громадянської позиції, без спільної та скоординованої праці зробити це неможливо.

У сучасній системі владних відносин позитивні зміни є просто неможливими. В Україні склалася ситуація вибору без вибору, у якій між собою змагаються давно відомі та розреклямовані політики. Висока вартість виборчих кампаній, система кругової поруки у державних органах зводять нанівець усі спроби змін.

Політика перестала бути справою виборних осіб – її роблять інші люди, прибутки яких зростають в геометричній проґресії, незважаючи на світову кризу, борги держави та зубожіння населення. Їм – прибутки, народові – податки.

Проблема громадянської активности також не може вирішитися через бажання двох-трьох десятків людей. Ця активність має вирости від усвідомлення того, що опиратися слід на власні сили, шукати підтримки серед таких, як сам, бо „хто борець, той здобуває світ“.

„Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства й простору Української держави“ – це залишається завданням кожного українця в Україні та за кордоном, кожної людини, що проживає на території України.

Радянська система залишила в свідомості населення жахливий міт про те, що все залежить від влади, а не від самих громадян. Українці на рідній землі мають зрозуміти, що всяка влада призначається ними та повинна служити їхнім інтересам. Українці в діяспорі повинні пам’ятати про те, що Україна – їхня колиска, тому проблеми нації є проблемами усієї української спільноти.

20 років – це вік зрілости та усвідомлення своїх потреб, коли необхідно робити рішучі кроки для утвердження власної самостійности.

Стефан Романів,
голова ОУН (б),
Сідней, Австралія

Історію Голодомору слід вивчати в школах Америки

БОСТОН. – При відділі Українського Конґресового Комітету Америки вже декілька років діє Комітет Голодомору, який очолюють адвокат Павло Рабченюк і Марія Вальцер.

Мета цього Комітету – поширювати правду про український геноцид в 1932-1933 роках і добиватися включення цієї теми до навчальної програми шкіл.

Активісти Комітету досягли великих успіхів, бо в січні цього року було подано до сенату проєкт закону S234 під назвою „Закон, який вимагає навчання про український геноцид в публічних школах штату". Такий же проєкт закону H1074 подано до Палати Представників.

В червні відбулася презентація перед Комітетом освіти Палати Представників і Сенату штату Масачусетс в справі включення історії Голодомору 1932-1933 років до шкільної програми. Щоб показати свою підтримку, на презентації було присутні близько 70 членів української громади Бостону й околиці.

Учасники презентації законопроєкту в Бостоні.

У презентації брали участь П. Рабченюк, – співголова Комітету, о. д-р Ярослав Налисник – парох Української католицької церкви Христа Царя, Тамара Олексій – президент УККА, Михайло Савків – директор Української Національної Інформаційної Служби та голова Комітету Голодомору-геноциду в США.

У своїх виступах вони звернули увагу на факт, що Голодомор належить до найбільших трагедій світу, про який, однак, найменше знають. Голодомор замовчувано десятки років, а деякі репортери, як Волтер Дуранті, заперечували, що люди в Україні вмирають з голоду. В додатку, західні уряди не хотіли загострювати відносини з СРСР і замовчували факт Голодомору в Україні.

Однак, Американська комісія, яка досліджувала Голодомор 1932-1933 років в Україні, дійшла до висновку, що це був геноцид українського народу.

В додатку Аліса Ранюк прочитала спогад своєї бабусі Анни Ранюк, яка пережила Голодомор 10-літньою дівчинкою, а тепер брала участь у презентації.

Кожний член Комітету освіти отримав брошуру про Голодомор, яку видав УККА, бібліографію й деякі уривки звіту Американської комісії в справі Голодомору в Україні в 1932-1933 роках. Українська громада передала також петицію, до якої були долучені 10,000 підписів з вимогою включити Голодомор до програми навчання в Масачусетсі.

Працю над збиранням підписів координувала М. Вальцер, їй допомагали Ганя Курнявка, Іван Чопик, Маріяна Гринда, Володимир Балик, Михайло Гоц, Роман Паленґа, Орест Федан та інші.

Марія Вальцер

Інтерни працюють у Фундації „Україна-США"

ВАШІНҐТОН. – Фундація „Україна-США", неприбуткова організація, метою якої є сприяння розвиткові демократії, ринкової економіки та прав людини, розбудові миру та добробуту в Україні, залучає студентів-інтернів до праці над маштабними та довготривалими проєктами, надає можливість брати участь у зустрічах та відвідувати українські події у Вашінґтоні.

Нові інтерни Ярослава Лебеда, Франческа Лікарі, Кейтлін Берет, Роксолана Козицька працюють з інформаційними ресурсами: оновлюють веб-сайт, підшукують статті для сторінки організації на Facebook, упорядковують матеріяли для чергового інформаційного листа.

Нова ініціятива у галузі соціяльного підприємництва „Ties to Ukraine" має на меті запобігання торгівлі людьми через професійне навчання жінок та дітей та створення для них нових економічних можливостей.

23-річна Р. Козицька, яка закінчила Університет Висконсин-Медісон за програмою міжнародних студій, восени почне вивчати основи державного управління в маґістратурі Університету Вірджинії. 18-річна Франческа Лікарі вивчає міжнародні відносини і російську та східньоевропейську політику в Університеті Вірджинії.

Обидві приєдналися до Надії МекКонел і Оксани Яковенко та зустрілися з Луїсом СідеБака, послом з особливих доручень, який очолює Управління моніторинґу та боротьби з торгівлею людьми Державного департаменту США. Метою зустрічі була оцінка ситуації з торгівлею людьми в Україні.

Метою проєкту „Ties to Ukraine" є збір краваток, старої біжутерії, виробів зі шкіри, пам'ятних речей відомих (і не тільки відомих) американців, відтак ці речі відсилають в Україну. Жінки і діти-сироти, тобто ті, хто належить до групи ризику і може стати жертвою торгівлі людьми, разом з дизайнерами перетворять їх у сукні, спідниці, шарфи, біжутерію, торбинки, аксесуари. Потім ці вироби будуть продані на авкціоні моди.

К. Берет, студентка Бостонського университету, яка вивчає міжнародні відносини і спеціялізується на европейській політиці, і Я. Лебеда з українського міста Бориспіль, випускниця муніципального коледжу Північної Вірджинії, яка плянує вивчати бізнес-управління в Університеті Джорджа Мейсона, працюють над іншим важливим проєктом. Його завданням є поширення інформаці та громадське визнання компаній, що у своїй діяльності впроваджують принципи корпоративної соціяльної відповідальності. Фундація збирається відзначити ці компанії під час урочистої церемонії на честь 20-ої річниці Всеукраїнського референдуму щодо проголошення незалежности України, яка відбудеться 1 грудня цього року у Вашінґтоні.

Інтерни надають неоціненні послуги Фундації, допомагаючи у щоденній роботі бюра та у здійсненні проєктів. Досвід, набутий під час практики у столичній неурядовій організації, вони зможуть використати у своєму подальшому навчанні та професійній діяльності.

Щоб підтримати проєкт „Ties to Ukraine", можна надсилати пожертви на адресу Фундації „Україна-США": U.S.-Ukraine Foundation, 1 Thomas Circle NW, 10th Floor Caplin Mailroom, Washington, DC 20005.

Роксолана Козицька

Інтерни Фундації „Україна-США" (зліва): Ярослава Лебеда, Франческа Лікарі, Кейтлін Берет, Роксолана Козицька.

Такі вечори будять думку і почуття

Промовляє Марко-Роберт Стех.

ТОРОНТО. – На вечорі, організованому Літературно-мистецьким об'єднанням „Слово" при Науковому Товаристві ім. Шевченка, 24 червня у приміщенні Канадсько-Української мистецької фундації були репрезентовані два надзвичайно цікаві автори – Марко-Роберт Стех і Леопольд фон Захер-Мазох.

Д-ра Марка Р. Стеха в українській громаді добре знаний як видавець електронної „Енциклопедії українознавства", літературознавця, автора численних есеїв, досліджень, книг. Він веде курси української літератури та культури в Йорк-університеті в Торонто, а віднедавна – і змістовну сторінку „Очима культури" в україномовній програмі „Контакт".

Водночас д-р М. Стех пише романи. Його перший роман „Голос" – власне його й презентував автор 24 червня – був виданий 2005 року і дуже високо оцінений критикою в Україні (за нього Стех отримав міжнародну літературну премію ім. Миколи Гоголя 2009 року).

Перед тим, як прочитати уривок з роману, його автор розповів про ті, здавалося б, випадкові події, які і привели до творчого задуму. Однією з них стала історія, прочитана в „Toronto Star", про бездомного чоловіка, що блискуче грав у шахи, потім, після того, як замерз взимку на вулиці, втратив пам'ять, а згодом згадав все, окрім одного – вміння грати в шахи. На іншу, чимось суголосну історію, М. Стех натрапив в Лондоні, в „Daily Telegraph": успішний і багатий маклер загадково пропав, а потім знайомий впізнав його на паризькій вулиці у замизганій подобизні продавця квитків до порнокінотеатру.

Нарешті, ще одна подія-поштовх трапилась у Мексиці, під час спостереженння перелету птахів: за траєкторією їхнього лету вгадувалася форма вітру – звукової хвилі, а отже, голосу, звідки і постала назва роману. Так з'явився задум твору, де герой вирушає на пошуки знайомого, який несподівано зник, у процесі пошуків натрапляє на рукопис його незавершеного роману, а потім виявляє, що роман той не про зниклого, а саме про нього – того, що його шукає... І надзвичайно інтриґуючі вступні ремарки М. Стеха, і його читання уривку, в якому герой стрічається з мером невеличкого приморського містечка, викликали величезне зацікавлення всіх присутніх до цього справді таки визначного, глибоко інтелектуального літературного твору.

Друга частина вечора була присвячена письменникові з радше скандальною славою: Л. фон Захера-Мазоха пам'ятаємо у зв'язку з промовистим терміном „мазохізм", що увійшов до всіх сучасних підручників психології та психоаналізи.

Однак, Л. фон Захер-Мазох, хоча й був австрійцем і писав німецькою мовою, має прямий стосунок до України, особливо до Галичини. Він не лише народився і прожив значну частку життя у Львові, а й писав про Галичину, галичан і гуцулів, і, як виявилось, щиро захоплювався цим краєм та його мешканцями (особливо, мешканками).

У вступному слові Михайло Траф'як розповів про життя та творчість Л. фон Захер-Мазоха, який за життя був дуже популярним автором понад сотні романів, повістей та оповідань, а згодом – забутим, асоційованим лише з психосексуальним збоченнням, що завдячує свою назву його імені. Тим не менше, Л. фон Захер-Мазох був таки здібним літератором.

У зачитаних уривках з книжок Л. фон Захер-Мазоха постало надзвичайно екзотичне сприйняття автором галицьких образків. З „Ярмарку в Коломиї", який надхненно прочитала Лада Даревич, виринули картини, що не поступаються пишності баґдадських базарів. У новелі „Опришок", яку з гумором представив Стефан Ґеник-Березовський, постала мудра постать старого гуцульського ватажка.

Повість „Дон Жуан з Коломиї", в дотепній інтерпретації Галини Костюк, захопила амурними походеньками місцевого залицяльника. А у „Святі обжинок", майстерно прочитаному Юрієм Келебаєм, на тлі розкішного сільського пейзажу постав образ розважливого русинського господаря. Найцікавіше для нас, українців, у творах Л. фон Захер-Мазоха – це його майже дитяче захоплення красою нашого краєвиду, побуту, а особливо – наших неперевершених жінок, в яких, на думку письменника, природно злилися Схід і Захід, і які він називає гордими, непокірними еспанками слов'янського краю.

Даґмара Турчин-Дувірак

На вечорі авторів (зліва): Галина Костюк, Марко-Роберт Стех, Лада Даревич, Стефан Ґеник-Березовський, Михайло Траф'як, Юрій Келебай. Фото: Дарія Даревич

На „Вовчій Тропі" зустрілися пластуни -„Хрестоносці"

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Ню-Йорк. – Члени старшопластунських та сеньйорських куренів „Орден Хрестоносців" 23 липня під час Дня Пластуна провели надзвичайний рейд на оселі „Вовча Тропа". Вони обговорили свою участь в Міжкрайовій Пластовій Зустрічі на „Вовчій Тропі" 6-13 серпня, виховну працю з юнацтвом та дальшу підтримку Українського Католицького Університету у Львові, ректором якого є член „Ордену Хрестоносців" о. д-р Борис Ґудзяк.

Роман Юзенів

Читайте „Свободу" на веб-сторінці:
www.svoboda-news.com

Українці на Каліфорнійській етнічній виставці

Українські костюми під час показу в Сакраменто.

САКРАМЕНТО. – Українці Сакраменто представили мистецькі програми на Каліфорнійській виставці „California State Fair". Зокрема 27 липня Український молодіжний театр (керівник Оксана Ситницька) показав виставу „Купала", а група, яка включала ансамбль бандуристів, ансамбль дітей з літнього табору, Молодіжний театр та співачка Анничка (Ганна Чеберенчик) представили українське мистецтво співу і танцю.

Ансамбль бандуристів у складі Олі Олійник, Миколи Настина, Романа, Олесі, Марка та Софійки Рітачків разом з солісткою (меццо-сопрано) О. Ситницькою виконали „Пісню про Україну", віночок танцювальних мелодій, де Р. Рітачок підігравав на скрипці, історичну пісню „Їхав козак за Дунай", яку заспівали з бандуристами Таня Барз, Марійка Грабовська, Юля Болюх, Софійка Бучко, сестрички Меланія і Ксеня Кузьо, та жартівливу пісню „Ой, я молода!".

Анничка – відома українська співачка естрадного жанру, виконала п'ять пісень.

Діти показали українські танці, який приготували з допомогою О. Олійник та Оленки Марків на літньому таборі. Під час табору вони навчилися грати на бандурах, малювати в різних техніках (навчала Маргарита Чаплінська), шити, насиляти коралики, писати писанки.

На закінчення програми Український молодіжний театр виступив з піснями-хороводами, які вони приготували для вистави „Купала".

Консульство України також прибуло з Сан-Франциско на концерти, чим морально підтримало аматорів сцени.

29 липня українці взяли участь в костюмованому дійстві, де були представлені історичні та народні костюми з колекцій О. Олійник та Оксани Стус, яка приїхала на виставку з Сан-Франциско і допомогла при підготуванні моделей. Історичні костюми продемонстрували Олена Осколкова, М. Настин, Олександер Синиця, О. Олійник, О. Марків, Таня Ключник, О. Стус.

Цього року це був уже другий такий показ, на якому разом з українською групою показали свої костюми моделі Афро-американська група, Гавайська танцювальна група, Філіпінське товариство збереження спадщини, Італійське культурне товариство та Азійське культурне товариство.

Оля Олійник

Учасники Українського молодіжного театру перед виступом на святі.

Ансамбль бандуристів Північної Каліфорнії.

Закордонні...

(Закінчення зі стор. 2)

Використання органів суду з метою узурпації влади завдає непоправної шкоди репутації владних інститутів.

Арешт Юлії Тимошенко став точкою відліку, після якої українська влада показала: судять не колишніх посадовців за скоєні злочини, а з опозиційних політиків роблять злочинців, керуючись політичними мотивами.

Ця подія знаменує виклик влади народові – або народ відстоїть свої права на гідне життя, або влада надалі буде монополізувати політичний і економічний простори.

ОУН(б) вимагає звільнення Ю. Тимошенко та Юрія Луценка, проведення судових розслідувань на демократичних засадах із залученням міжнародних експертів.

В іншому разі утримання опозиційних політиків під вартою та репресії щодо громадських активістів будуть розцінені як антиконституційні дії та визнання владою своєї антинародної сутності, гідною відповіддю на що є бойкот її представників з боку українців батьківщини та діаспори".

Заклик до бойкоту Евро-2012

ПАРИЖ. – Група громадських діячів Франції 9 серпня закликала владу України звільнити з-під арешту колишнього прем'єр-міністра Юлію Тимошенко, інакше вони ініціюватимуть бойкот Евро-2012.

Відповідне звернення групи громадських діячів на чолі з філософом і письменником Даніелем Сальватоpе Шифером оприлюднено у французькому виданні „Маріянна".

Як наголошується у зверненні, „Україною сьогодні гуляє страшний привид – привид сталінізму. Президент України Віктор Янукович, який завжди був відомий як відданий прихильник Володимира Путіна, відчував певну ностальгію за подібним деспотизмом (це видно за нинішньою системою роботи його державного апарату). Однак, те, що він здатний використовувати гірші поліцейські і судові методи, тоді як наш Европейський союз прагне поширювати цінності свободи і терпимості по всьому світу, не може не образити кожного справжнього демократа". *(УНІАН)*

Заява МЗС Росії

Міністерство закордонних справ Росії 5 серпня, після арешту Юлії Тимошенко, зробило заяву, у якій говориться: „Усі „газові" угоди 2009 року укладалися в суворій відповідності з національним законодавством двох держав і міжнародним правом, і на їх підписання були отримані необхідні вказівки президентів Росії і України. Виходимо з того, що судовий розгляд стосовно Ю. Тимошенко має бути справедливим і безстороннім, відповідати усім вимогам українського законодавства при забезпеченні можливостей захисту і дотриманні елементарних гуманітарних норм і правил". *(IA Regnum)*

Хто диктував листа українській інтеліґенції?

КИЇВ. – У засобах масової інформації 3 серпня з'явилася вістка про відкритий лист групи інтелігентів до Президента України Віктора Януковича з подякою за його боротьбу з корупцією, який підписали поет Віталій Коротич, президент Національної Академії Наук України Борис Патон, президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" Сергій Квіт, директор Міжнародного центру перспективних досліджень Віра Нанівська, директор Інституту українознавства Петро Кононенко, голова Спілки театральних діячів України Лесь Танюк, поет Володимир Цибулько, ректор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Леонід Губерський, композитор Олександер Злотник, Народний артист України Віктор Гуцал, шеф-редактор журналу „Всесвіт" Олег Микитенко, директор Українського гуманітарного ліцею Національного університету ім. Т. Шевченка Ганна Сазоненко.

Через кілька годин Президент В. Янукович подякував представникам інтеліґенції за підтримку в боротьбі з корупцією: „Для мене дуже важливо почути слова вашої підтримки як моральних провідників народу. Усе ваше життя, ваша позиція і ваші чини завжди були прикладом чесности, відповідальности та вірного служіння українському народові. Тому ваша позиція і ваша підтримка мають особливе значення для мене. Я відчув вірне і надійне плече соратників у справі утвердження демократичних принципів, порядку в державі та верховенства права. Я ще раз переконався, що мої зусилля в боротьбі з корупцією знаходять розуміння і підтримку українських еліт. А значить – нашого народу. Я щиро вдячний за це".

Після цього представники інтеліґенції, зазначені у списку осіб, що підписали листа, заявили, що зміст листа їм передали по телефону і власноруч звернення до Президента вони не підписували.

С. Квіт сказав: „В цьому листі подавалися кілька позитивних прикладів вирішення проблем в гуманітарній галузі. Мені так було представлено, що це в контексті ініціятиви Ольги Богомолець, яка написала, що Президент втручався в якусь конкретну справу і ця справа була вирішена".

Л. Танюк: „Я сприймаю цей лист, який мені продиктували по телефону, не як підтримку президента, а як спосіб націлити його на справжню боротьбу з корупцією, яка сьогодні не ведеться в Україні повною мірою, особливо коли це стосується проблем культури і освіти".

Проф. О, Богомолець заявила, що вона „цього листа не бачила, підпис не ставила і нікому цього не пропонувала робити і надала Бі-Бі-Сі її листи до Президента, де вона дякує за його допомогу у рішенні не будувати багатоповерхову споруду на схилі парку ім. Олександра Богомольця у Києві.

В. Цибулько підтвердив, що О. Богомолець листа не підписувала, але саме її лист став поштовхом для написання звернення до Президента від української інтеліґенції.

Радник Президента Ганна Ґерман вважає, що після того, як представники української інтеліґенції підписали листа на підтримку Президента, розпочалося їхнє „цькування":„Їм погрожують, вимагають відкликати підписи. Це недемократично, бо кожна людина має свою позицію і може її публічно висловити".

Письменниця Оксана Забужко вважає, що лист інтеліґенції до Президента В. Януковича є відповіддю Адміністрації Президента на раніше опублікований лист іншої групи інтеліґенції на підтримку Юлії Тимошенко:

„Адміністрація Президента у стилі „Дорогий Леонід Ілліч" організувала оперативну відповідь. Ці два штаби просто листуються між собою, а інтеліґенція відіграє ролю клоаки. Так само, як політики наймають людей за 50 чи 100 грн. стояти під судом і зображати народ, так само вони використали відомі імена".

О. Забужко вважає, що представники української інтеліґенції доведені до такого стану, що просто були змушені підписати листи, як зі схваленням діяльности В. Януковича, так і на захист Ю. Тимошенко.

„Я ні в кого не збираюся кидати камінь, але це настільки жалюгідно, настільки огидно... Люди, які щось у своєму житті зробили, доведені до такого стану, коли вони мусять працювати бандитською обслугою. Я маю на увазі обидва листи. Ці два листи – віртуальна реальність, яку наш олігархат створює сам для себе і втюхує як головну інформаційну подію громадянам країни, коли держава живе зовсім іншими проблемами і питаннями", – додала О. Забужко. *(„Українська правда", Бі-Бі-Сі)*

З листа до Президента Віктора Януковича

„Українська правда" оприлюднила 4 серпня лист української інтеліґенції до Президента Віктора Януковича, який подаємо нижче за цим виданням.

У протистоянні між громадянами і корупційною системою, яка ось уже 20 років душить громадянське суспільство, Ви, пане Президент, твердо стоїте на боці народу. Тут ми згідні з відомою громадською діячкою професором Ольгою Богомолець і хочемо підтримати її відкритого листа до Вас. І коли ми бачимо реальні конкретні кроки з подолання корупції, які Ви робите, ми свідомо і впевнено підтримуємо Вас на цьому шляху. Кожен з нас, що тут підписався, міг би навести реальні приклади того, як звернення до Президента давало однозначно позитивний результат.

Як Ви, пане Президент, заступаєтеся за скривджених людей, як Ви обороняєте від нищення справжні державні вартості, як Ви, без огляду на особистості, займаєте принципову позицію у боротьбі з корупціонерами. Саме завдяки Вашому втручанню вдалося зберегти Інститут українознавства. Саме Ви втрутилися в ситуацію, коли ми звернулися з тривогою про те, що масово вирубуються реліктові ліси поблизу Львова. І подібних прикладів можна було б навести чимало. Ви завжди стоїте на позиціях захисту загальнолюдських вартостей і держави.

Це непроста справа – переламати хребет корупційній системі, яка існувала в незалежній Україні завжди. Ви, пане Президент, взялися за це. Ви відчули, який колосальний спротив чинить ця система, який тиск на Вас вона здатна організовувати. Але це хоч складна, однак вдячна справа, Вікторе Федоровичу. І чесні люди, а їх в Україні більшість, підтримають Вас. Ви лише повинні чітко триматися вибраного курсу. І не зважати – свій чи чужий: раз було зловживання, завдано шкоди державі – повинен відповідати.

Люди уже починають вірити в те, що Ваше змагання за правову державу матиме успіх. Корумпований чиновник уже почав боятися, бо майже кожного дня когось із зловмисників арештовують, ловлять на хабарах і притягають до відповідальности.

Це правильний шлях. І можливо потрібна ще більша жорсткість. Ми у цьому на Вашому боці, пане Президент. І ми певні, на Вашому боці більшість українців, які хочуть, щоб в країні був порядок.

Маєте рацію, демократія – це не хаос і не безпорядок. Державна служба – це цивільна армія на службі народу, в ній мусить бути порядок. І Ви правильно робите, що жорстко його наводите.

Реформи почалися. Ми дочекалися. Йдіть відважно обраною Вами дорогою – реформуйте Україну, не допустіть згортання реформ, ламайте корупцію і ведіть державу до демократичного урядування. З вами – народ.

Нова послуга від „Вестерн Юніон"

ЕНҐЕЛЬВУД, Кольорадо — Світовий провідник в галузі міжнародних грошових переказів „Вестерн Юніон" пропонує нову послугу, яка дозволяє клієнтові переказувати гроші в Україну інтернетом з його банкового рахунку через westernunion.com. Нова послуга має назву „ACH" (Automated Clearing House). Це грошовий переказ, що запевнює доставлення грошей з США протягом трьох банкових робочих днів за нижчу оплату переказів з США.

Клієнти, що висилають гроші в Україну через інтернетову послугу „Вестерн Юніон" з США, можуть переказати від 500 до 1,000 дол. за 12 дол. оплати, а до 2,500 дол. – за 15 дол. оплати. Можна дізнатися більше про це на сторінці: westernunion.com/threeday.

„Уможливлюючи грошовий переказ протягом трьох днів, „Вестерн Юніон" поширює обсяг своїх послуг, які дозволяють клієнтам зручно пересилати гроші з США в будь-який час, та мати гроші доступними з свого банкового рахунку", – сказала Вікторія Льопез-Негрете, старший віце-президент „Вестерн Юніон" на Північну Америку.

Коли потрібно, можна вибрати інтернетовий переказ „Money in Minutes". Отримувач може відібрати гроші у 15 тис. аґентів „Вестерн Юніон" в Україні.

Після початкової реєстрації, для того, щоб вживати послугу ACH, повторні відправники можуть мати інформацію про своє висилання та отримування автоматично виповнену при наступному переказі. Клієнти, що мають банкові рахунки, часто вибирають можливість пересилати з тих банкових рахунків. Додаткові способи переказування грошей будуть оголошені протягом року.

У 2010 році компанія „Вестерн Юніон" здійснила 214 млн. перерахункових операцій в усьому світі на загальну суму переказів 76 млрд. дол. США між індивідуальними споживачами і 405 млн. дол. бізнес-платежів.

Дейвид Ліґет

Село Крупове має музей ткацтва

КРУПОВЕ, Рівненська область. – У селі Круповому створено Центр історії поліського ткацтва, у якому будуть виставкова заля, навчальна кляса, робітні, де навчатимуть ткацтву.

Крупове – столиця поліського ткацтва, своєрідний центр духовної культури Полісся. Тут активно розвинутий промисел декоративно-ужиткового мистецтва, збереглися унікальні методики ткання льону та вишивання на ньому.

Сучасні вироби крупівських ткаль зберігаються в приватних колекціях громадян Білорусі, Росії, Польщі, Німеччини, Італії, Англії, США, Австралії, Чехії, Канади.

Євген Цимбалюк

Відома ткаля Марія Капець з Степані.

Новини з Національного університету „Острозька академія“

Академія матиме гимн

Ректорат Національного університету „Острозька академія“, Культурно-мистецький центр та Братство спудеїв оголосили конкурс на створення тексту та музики гимну академії як складової символіки університету. Змагання проводиться серед студентів в рамках відзначення „Року української пісні“.

До участи у конкурсі допускаються україномовні тексти, покладені на музику, а за бажанням – авдіо- та відеозаписи пропонованих гимнів. Підбиття підсумків конкурсу та нагородження переможців відбудеться під час святкування Дня університету у жовтні цього року.

Дарія Швая

Академія виховала сотні успішних випускників

Усім своїм успіхам завдячує Острозькій академії один із перших випускників економічного факультету Олександер Талавера. Після академії він вступив в Київську школу економіки, згодом – у Бостонський коледж, університет у Франкфурті, працював в німецькому інституті економічних досліджень, наразі молодий науковець читає курс економічної теорії, практичної економіки та моделювання в Університеті Східної Англії.

Винятковою активністю завжди вирізнявся студент гуманітарного факультету, а зараз – викладач катедри релігієзнавства Острозької академії, сходознавець, перекладач, дослідник доктринальної та філософської думки ісламського світу, автор першого повного перекладу Корану українською мовою, а також низки перекладів філософських та доктринальних праць з арабської мови Михайло Якубович. Цього року він став єдиним представником Европи на міжнародній конференції, що проходила в Мединському університеті (Савдівська Арабія), де представив доповідь про специфіку перекладацьких проєктів сакральних текстів.

Вадим Олійник знайшов своє місце у Міністерстві фінансів, де займається підготуванням нормативно-правових актів.

Богдан Лазуренко почав працювати помічником адвоката, а згодом отримав пропозицію праці в компанії „Укртелеком“, де працює в юридичному відділі.

Віталій Жуковський працює в юридичному відділі банку „Форум“, який є підрозділом німецького „Комерцбанку“.

Владиславові Берковському пощастило викладати історію України в навчальних закладах Польщі, а тепер займає посаду директора Центрального державного архіву закордонної україніки, обраний членом Острозького науково-краєзнавчого товариства ім. князів Острозьких, Українського генеалогічного товариства, складу правління Спілки архівістів України.

Випускниця Світлана Пардус працює асистентом генерального консула США. Зайняти таку посаду їй допоміг досвід роботи у академічному відділі міжнародного співробітництва.

Юлія Яручик

Випускниці Національного університету „Острозька академія“.

Видано книгу Петра Кралюка

Український філософ, письменник, публіцист, доктор філософії, Заслужений діяч науки і техніки України, професор та перший проректор Національного університету „Острозька академія“ Петро Кралюк доповнив свій науковий та творчий доробок ще однією книгою. Це повість „Блага вість од Княгині Жеславської. Історія Пересопницького Євангелія“.

У повісті йдеться про історію створення відомої пам’ятки української писемности – Пересопницького Євангелія, та деякі перипетії її збереження.

Повість складається з п’яти частин. У першій розповідається про княгиню Анастасію Жеславську (Заславську), що була фундаторкою Пересопницького Євангелія. Героями другої і третьої частини є творці Пересопницького Євангелія – архимандрит Григорій та писар Михайло Василевич.

У четвертій частині йдеться про гетьмана Івана Мазепу, який подарував цю книгу Переяславському катедральному соборові. В п’ятій частині, розповідається про Тараса Шевченка, в руки якого під час його праці в Київській археологічній комісії потрапило Пересопницьке Євангеліє.

Твір, написаний на основі документальних матеріялів, присвячений 450-ій річниці Пересопницького Євангелія.

Катерина Тодоренко

Перша в Україні площа для софтболу

У Національному університеті „Острозька академія“ відкрили першу в Україні площу для гри у софтбол. Урочистості з цієї нагоди відкриття III туру Чемпіонату України з софтболу серед жіночих команд вищої ліги відбулися 7 липня.

Цю подію відвідали віце-президент Европейської софтбольної федерації В’ячеслав Смагін, державний тренер з бейзболу та софтболу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України Віталій Лизогубенко, ректор Острозької академії Ігор Пасічник та інші.

Завітав на відкриття змагань і меценат Чед Лідлі з США, за підтримки якого збудовано площу. Йому було надано право здійснити перший кидок і заохотити спортсменів до гри.

За перемогу у чемпіонаті змагалися сім команд з Луганська, Кіровограду (дві команди), Рівного, Симферополя, Донецька і Острозької академії.

В. Смагін зазначив: „Зараз, коли вирішується питання повернення бейзболу і софтболу в олімпійську програму, дуже актуальним і важливим є відкриття цієї площі“.

Аліса Гордійчук

Меценат Чед Лідлі з США, перший заступник міського голови Острога Віталій Ундір, віце-президент Европейської софтбольної федерації В’ячеслав Смагін, ректор Острозької академії Ігор Пасічник під час відкриття першої в Україні софтбольної площі. Фото: Тетяна Зубенко

Меценат Чед Лідлі з США здійснює перший кидок на новій площі.

Змагання III туру Чемпіонату України з софтболу серед жіночих команд вищої ліги на софтбольному майданчику Острозької академії.

Церковні дзвони – святині Волинського краю

Церкви і дзвони села Грабів

Село Грабів Рівненського району належить до найбільш збережених скарбниць нашого минулого, а його городище, церковище, кладовище оточені земляними валами, насипаними нашими предками для захисту свого життя і майна, своєї святині, справді нагадують своєрідний музей під відкритим небом.

Городище насипне, оточене ровами, заповненими водами річки Уст'є, яка утворила перед Городищем непрохідні болота, які являли собою природний захист для його мешканців. І лише в другій половині XIX ст., при будівництві залізниці, проклали серед них колію, попередньо насипавши землю з того ж таки городища.

Само село Грабів отримало свою назву від грабових лісів, які покривали його теперішню територію і становили своєрідну природну пелену, яка закривала городище, поселення від ворожих очей, а пізніше була вирубана під поля його мешканцями.

Перша писемна згадка про Грабів походить з 1545 року. Село до цієї дати належало до Пересопницького монастиря, а тоді, за даними ревізії Луцького замку, – до володінь князів Чорторийських на Клевані.

За переписом 1911 року в Грабові було 616 жителів, водяний млин, земська випозичальня сільськогосподарських машин.

Чи був храм на городищі в час його розквіту і занепаду, переконливо стверджувати не можна, але наявність на городищі церкви в XVI ст. є незаперечною. При вході до сучасного храму стоїть вгрузлий по рамена тесаний кам'яний хрест з тієї доби.

Сучасний храм св. Юрія (1755 року) – дерев'яний, з дзвіницею при вході. Він збудований побожними вірними з дерева – найдешевшого і найдоступнішого будівельного матеріялу того часу. Його прикрашає іконостас роботи місцевих майстрів художньої обробки і прикраси деревини, з іконами, на яких лики святих близькі до народних. Дзвіницю перенесено з попереднього місця біля церкви і перебудовано 1876 року перед входом до самої святині.

Мала вона також давні дзвони, але вони стали жертвою лихоліть, коли доводилося знімати їх і ховати в землю чи топити в річках і озерах.

Церква св. Юрія завжди мала всі ознаки українськости – в ній завжди жила народна, національна душа. Святиня побудована в архітектурних традиціях волинських будівничих, обсаджена чистими деревами – липами, кленами, ясенами, а всередині розмальована в світлі кольори, прикрашена виробами місцевих народних умільців – килимами, рушниками, обрусами.

Церква пережила буревії двох світових війн, масове нищення святинь атеїстами в 1960-1980-их роках. З 1994 року парафія перейшла до Київського патріярхату. Будь-які спроби навернення парафіян до Московського патріярхату викликали спротив більшої частини вірних. Тоді підступні слуги Москви побудували в селі ще один храм, в якому звучить російська мова.

Доріжкою серед болота я прямую до городища. Височіють земляні вали, що оточують його або ж залишки від них, ледь помітні сліди колишніх ровів перед ними, які давно поросли травою, на якій пасуться стада гусей і курей.

Від колишньої в'їзної брами асфальтована доріжка веде вверх до святині, де зустрічає мене довголітній настоятель храму о. Юрій Борсук, випускник Львівської духовної семінарії 1998 року, син священика на Зборівщині. Він прийняв висвяту з рук св. п. Митрополита Львівського і Сокальського Андрія (Горака) в храмі містечка Бузьк, а 5 грудня 1998 року розпочав свою душпастирську працю в Грабові. Він також депутат сільської ради, разом з вірними допомагає сиротам в дитячих будинках.

Оглядаємо замковище, давні кам'яні надмогильні хрести XVI-XVII ст. Їх збереглося три. Всі вони з тесаного каменю, по самі рамена осіли в землю, як поступово осідає і само городище. Один з них ще зберіг написи, які прочитати неможливо.

Служби Божі в храмі прикрашає піснеспівами хор, яким керує Валентина Бобровнік, а до неї був довголітнім диригентом дяк Зіновій Самсонюк. Хор налічує 20 парафіян. Є і дитячий хор, в якому співають обидві доньки о. Ю. Борчука і матушки Оксани. Хористи беруть активну участь в усіх парафіяльних святах.

З ризниці по тісних і крутих сходах піднімаємося на дзвіницю, де о. Юрій показує всі п'ять нових дзвонів нововолинських людвісарів, які своїми високоякісними дзвонами славляться в усіх парафіях. Дзвони відлиті 2004 року, освячені на Різдво наступного року. Є на дзвіниці поколений дзвін, позначений датою 1928 року, ще два менших, які не використовуються. На них написи церковно-слов'янською мовою, і належать вони до творів місцевих волинських людвісарів.

Грабівські дзвони мають своїх дзвонарів – це староста Василь Покорський, його помічники – учні місцевої школи Микола та Вадим Власюки, Віталій Юзюк. В їх вправних руках благовіст дзвонів лине над прадавнім городищем.

З Грабова вирушаємо до недалекого села Караєвичі, оглядаємо предавню святиню Успіння Божої Матері 1740 року. Біля неї – окрема дзвіниця 1863 року, також дерев'яна, але в ній, як і в Грабові, нові дзвони з Новолинська. Давні дзвони парафіяни закопали перед наїзниками в землю, а свідків тієї події не збереглося.

Біля церкви два кам'яні, з XVI-XVII ст., надмогильні камені без написів. Їх тут називають „козацькими". Хто спочиває під ними, важко сказати.

Залишаю предавні святині, на превеликий жаль, мало досліджені і цілковито не охоронені владою від руйнувань.

Семінарист Валерій Громик на дзвіниці церкви св. Михайла в селі Липно.

Благовіст липенських дзвонів

Село Липно розташоване над річечкою Черемошна, яка в сиву давнину була судноплавна. Саме на цих водних шляхах князі збирали данину з віддалених за лісами і болотами поселень. Перша писемна згадка про Липно походить з 1577 року, коли село разом з навколишніми селами Мидськом, Стидинами, Холоневичами належало до князів Острозьких.

За Ризьким мирним договором 1921 року Волинь окупували поляки, які розпочали заселення цих земель польськими осадниками. Щоб протиставитись ополяченню, зберегти рідну мову і культуру, свідомі українці заснували 1918 року на Волині Луцьке повітове товариство „Просвіта". Філію товариства 25 червня 1922 року було засновано і в Липні.

Національна свідомість жителів села Липно особливо яскраво проявилася в роки Другої світової війни, коли в Українську Повстанську Армію пішли десятки юнаків, а інші були в місцевій самообороні, яка була настільки організованою, що ні польським, ні московським силам не вдалося до 1944 року опанувати село.

Нинішній храм Божий в Липні не є першою церквою в селі, і про це маємо повідомлення в документальних та історичних джерелах.

Будівництво дерев'яного храму св. Михайла у 1770 році відбувалося на місці попередньої святині, бо волиняни в усі віки дотримувалися при церковному будівництві місця, на якому стояла попередня церква.

Первісні розписи храму були в українському іконописному стилі виконані в світлих кольорах, які підносили душі вірних до високого і прекрасного, а убрання святині мало суто українську душу в розписах, прикрасах. Частково ці розписи збереглися під час реставраційних робіт в XIX ст.

Наукове вивчення духовних скарбів святині автором і студентом Волинської духовної семінарії родом з села Липно Валерієм Громиком відкрило високої мистецької роботи Богослужбові книги: дві Євангелії з XVIII ст. Почаївського видання, третя була передана до новозбудованого храму в Холоневичах.

Дзвін 1928 року в церкві св. Юрія села Грабів.

Настоятелем і духовним сіячем національного золотого зерна в душах вірних був у 1907-1940 роках о. Олександер Марчевський. Саме завдяки йому Служба Божа велася української мовою, діяв добре злагоджений хор, яким керував національно-свідомий псаломщик Іван Левицький.

В червні 1941 року в село прийшли німці. Штаб УПА розташувався в сусідньому селі Стидинь, а на хуторі Затишшя було закладено повстанський шпиталь. Виконуючи треби в Затишші, тодішній священик з Липна о. Євген Сльозко запримітив поранених повстанців і доніс про побачене ґестапівцям в Рівному. На світанку есесівці оточили Затишшя, перестріляли майже всіх охоронців, поранених, жителів хутора, пограбували і спалили їхні будівлі. Після скрупульозного розслідування, яке провела служба безпеки УПА, потрійного московсько-польсько-німецького аґента Є. Сльозка за вироком трибуналу було повішено.

Зимовий недільний ранок привів мене на вулиці Липна, про яке я знав ще в далекому дитинстві від своїх старших сестер. Наші села єднали не лише господарські справи, а й шлюбні, родинні зв'язки.

У церкві св. Михайла нас вітав її настоятель, випускник Семінарії о. Ігор Целюрик, родом з Острожця. В церкві розпочалася Служба Божа, яку прикрасили не лише піснеспіви церковного хору, яким керує випускниця семінарії Валентина Громик і в якому є 25 парафіян різного віку, а й мелодійний благовіст церковних дзвонів.

Ми вирушили до окремої дерев'яної дзвіниці, в якій є чотири дзвони та одне металеве клепало, виготовлене з залізничної шини. Воно доповнює благовіст липенських дзвонів своїм звуком, в якому відчувається голос сталі.

Оглядаємо дзвони. Найбільший – 1927 року – вилитий з чавуну, удекорований рослинним орнаментом, але, опріч зазначеної дати, не має жодних написів. Другий дзвін 1829 року, відлитий з чавуну, над розколеним і наново звареним плащем – декоративний барельєфний орнамент, нижче – зображення святих. Третій і четвертий дзвони відлиті з бронзи (XVIII ст.) роботи дубенських людвісарів.

Від старожилів села дізнаємося, що найдавнішого і найбільшого за величиною дзвона вірні закопали на кладовищі, ховаючи його від окупантів. Лише один дідусь знає місце дзвону, але з невідомих мотивів його не називає.

Володимир Рожко,
історик-архівіст, Луцьк

Мистецьке літо в Українському Національному Музеї

Несподівана зустріч – екскурсовод музею Софія Федащин біля свого портрета. Фото: Марія Климчак

На виставці (зліва): Олекса Коваленко, Марія Климчак – куратор музею, Лідія Ткачук– віце-президент музею, Володимир Монастирецький. Фото: Софія Федащин

ЧИКАҐО. – 29 липня в Українському Національному Музеї відбулося відкриття виставки творів Олекси Коваленка з Сієтлу та Володимира Монастирецького з Чикаґо – членів Спілки художників України. Обидва є учасниками багатьох всеукраїнських та всеамериканських виставок, їхні твори зберігаються в музеях, ґалеріях, приватних колекціях. Вони – представники київської малярської школи.

Потужний генетичний зв'язок з етносом присутній у творчості О. Коваленка, який через призму сучасної образотворчої мови намагається пов'язати сучасне та минуле. Народно-національна тематика та мелодійність прозорих барв характеризують мистця О. Коваленка як сильну натуру. У його доробку є чимало ностальгічно-ліричних творів, у яких він прагне відтворити образ далекої Батьківщини.

В. Монастирецький успішно працює в різних жанрах, це – натюрморт, пейзаж, портрет, тематична картина. У сучасному мистецькому житті В. Монастирецького вважають одним з будівничих мостів української культури у міжнародному вимірі. Творчість В. Монастирецького вирізняється з-поміж творчости інших сучасних художників тим, що він працює у клясичній реалістичній манері живопису. Він належить до Асоціяції художників-живописців Америки, є дійсним членом Академії живопису і скульптури США. Вже понад 20 років художник проживає у Чикаґо.

Барвиста палітра експозиції складається з 60 творів, виконаних технікою олійного живопису, якому віддають перевагу обидва мистці.

Спонзором проведення виставки є банк „MB Financial". Виставка триватиме до 21 серпня.

Марія Климчак

Під час відкриття виставки.

Володимир Монастирецький (зліва), управитель банку „MB Financial" Ірена Субота і Олекса Коваленко.

У Нью-Йорку діє виставка українського фотомистця

НЮ-ЙОРК. – В Музеї сучасного мистецтва на 53-й вулиці 7 червня відкрилася виставка творів українського фотомайстра Бориса Михайлова. В експозиції – портрети безпритульних і знедолених людей в Україні в 1997-1998 роках. Виставка привернула увагу мистецьких кіл Ню-Йорку.

Нюйоркський мистецтвознавець Кен Джонсон сказав в інтерв'ю радіостанції WOR: „Ці образи у музеї продовжують традицію зображення знедолених багатьма художниками, від Вокера Еванса до Ендрю Серано, які у своїх майстернях створюють портрети бездомних. Такі твори кажуть нам, що незалежно від їхнього вигляду й обставин, бідолашні мають душу, упосліджені заслуговують на повагу".

Музей сучасного мистецтва – один з найвідоміших у світі, мистці вважають за честь виставлятися у ньому. Виставка світлин Б. Михайлова, повідомило Радіо „Свобода", є важливою подією для українського мистецтва. За останні десятиріччя можна згадати хібащо показ у серії „Майстри кіно" фільмів Олександра Довженка і Сергія Параджанова, виставку клясичних шедеврів Олександра Архипенка. Виставка триватиме до 5 вересня.

Б. Михайлов походить з Харкова, 1938 року народження, – один з найвизначніших сучасних фотомистців. Його твори стали символами соціяльної документальної фотографії. В кінці 1960-их років він мав свою першу виставку, після чого КҐБ змусило його залишити працю інженера на харківському заводі. Найвідоміші цикли його світлин – „Червона серія",

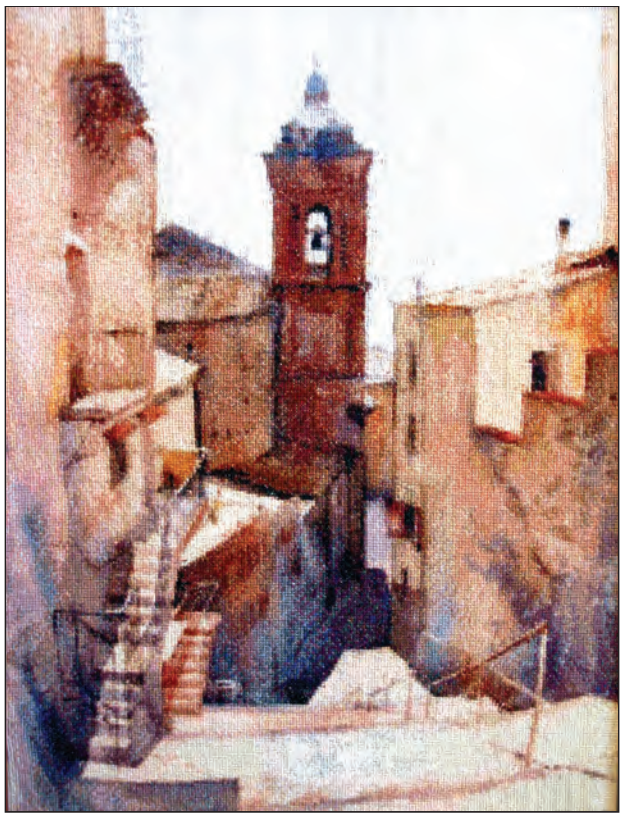
(Закінчення на стор. 19)

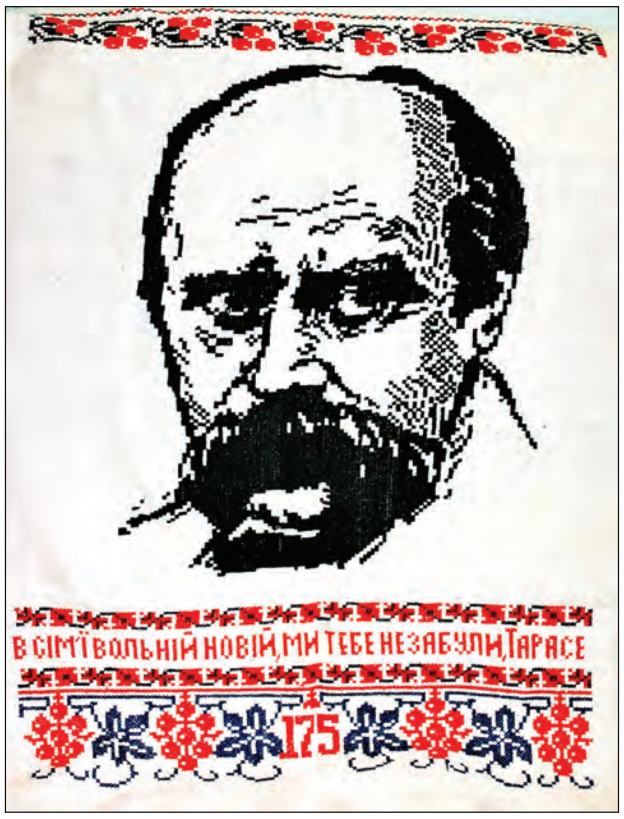

Знедолені українці на світлинах Бориса Михайлова.

Валентин Коноваленко і в лікарні вишивав

Валентин Коноваленко. „Старе місто". Фото: Олександер Костирко

Портрет Тараса Шевченка вишила Марія Коноваленко.

Валентин Коноваленко з дружиною Марією.

ЧЕРКАСИ. – Валентин Коноваленко захоплюється вишиванням хрестиком. Вишиває картини природи, портрети, натюрморти так тонко, що глядачам видається, ніби це картини, написані фарбами.

Родом мистець – зі Львова. У батьків – швеї та закрійника – були два сини та донька. Чомусь саме сини ще з школи захопилися вишиванням. Краще виходило у Валентина. Старший, Олександер, теж непогано володів голкою, але передчасно помер.

Потім батьки переїхали до Черкас, де В. Коноваленко закінчив школу, працював ливарником на заводі. Весь вільний віддавав вишиванню. До його захоплення приєднались дружина Марія і донька Анжела.

Особливо плідним для В. Коноваленка став час після виходу на пенсію. Встає рано, коли ще все сімейство спить, і працює. Увечорі знову повертається до улюбленої справи. Навіть лежачи в лікарні з хворобою серця, не залишив голки з ниткою. На кожну картину майстер використовує нитки 120 різних кольорів.

Неодноразово він брав участь в різних конкурсах, на яких відзначали його незвичайний стиль. Це не тільки всім відомий хрестик, а й французький вузлик, напівхрестик та ще сім разовидів вишивання. Про зайняття В. Коноваленка випадково дізнались в місцевому художньому музеї і неодноразово показували його вишивки на виставках.

Олександер Костирко

У Нью-Йорку...

(Закінчення зі стор. 18)

„Історія хвороби".

Б. Михайлов — єдиний український лавреат міжнародної нагороди „Гасельблад" (еквівалент Нобелівської премії в галузі фотографії), яку йому присудили в 2000 році. В 2008 році обраний членом Академії візуальних мистецтв в Берліні. Живе і працює в Берліні та Харкові. *(Радіо „Свобода", „Українська правда").*

Україна на футбольних площах Европи

Відбулося жеребкування змагань

НЬОН, Швайцарія. – Жеребкування стикового кола змагань Ліґи чемпіонів і Ліґи Европи відбулося 5 серпня в штаб-квартирі Европейського футбольного союзу (УЕФА). Церемонію провів генеральний секретар УЕФА Джані Інфантіно та директор УЕФА зі змагань Джорджо Маркеті.

Стикове коло стане останнім кроком команд у кваліфікації до групових стадій Ліґи чемпіонів і Ліґи Европи. 10 клюбів, котрі прийшли в цю стадію Ліґи чемпіонів шляхом чемпіонів, будуть розділені на групи порівну згідно з оцінками УЕФА.

Команди, котрі потрапили шляхом перемог у кваліфікаційних змаганнях, будуть розділені на групи за такою ж схемою. В обох випадках команди, яких жереб обрав першими, перші змагання проведуть удома.

У стикове коло увійшли чотириразовий володар Чаші европейських чемпіонів „Баварія", фіналіст 2006 року – „Арсенал", команди „Ліон" і „Віляреал", а також представник Італії „Удінезе". Згідно з правилами жеребкування Ліґи Европи, 76 клюбів будуть розділені на чотири групи по 10 команд і три групи – по 12 команд. На цьому етапі клюби, що представляють одну країну, між собою не гратимуть. Команди, яких жереб обрав першими, перші ігри проведуть вдома.

У плей-оф кваліфікації Ліґи Европи увійшли п'ять українських команд. Зокрема гратимуть такі пари: „Металіст" (Харків) – „Сошо" (Сошо, Франція), „Ворскла" (Полтава) – „Динамо" (Букарешт), ПАОК (Салоніки, Греція) – „Карпати" (Львів), „Дніпро" (Дніпропетровськ) – „Фулгем" (Лондон), „Літекс" (Ловеч, Болгарія) – „Динамо" (Київ).

Змагання кола плей-оф відбудуться 18 і 25 серпня, а переможці своїх пар отримають право зіграти в груповому етапі, який почнеться 15 вересня.

„Динамо" (Київ) вибуло з Ліґи чемпіонів

КАЗАНЬ, Росія. – 3 серпня на стадіоні „Центральний" відбулись кваліфікаційні змагання (гра у відповідь) турніру Ліґи чемпіонів Европи між командами „Динамо" (Київ) і „Рубін" (Казань, Росія). Перемогла команда Татарстану з рахунком 2:1. У першій грі переможцем теж був „Рубін" – 2:0.

Вже другий сезон київська команда (єдиний представник України) не увійшла до групового турніру Ліґи чемпіонів. Тепер кияни гратимуть в турнірі Ліґи Европи.

Ліґа Европи: „Ворскла" і „Карпати" продовжать змагання

28 липня відбулися перші змагання третього кола кваліфікації Ліґи Европи сезону 2011-2012 років. Серед учасників цього кола змагань є дві українські команди. Львівська команда „Карпати" перемогла команду „Сент-Патрікс" з Ірляндії з рахунком 2:0, полтавська „Ворскла" зіграла внічию з ірляндською командою „Слайґо Роверс" (0:0).

4 серпня „Ворскла" переконливо виграла в „Слайґо Роверс" – 2:0, а команда „Карпати" перемогла „Сент-Патрікс" з рахунком 3:1.

Після европейських змагань грали вдома

7 серпня в Києві, на стадіоні „Динамо" в чемпіонаті України (п'ята тура) грали дві команди, які змагаються також в Лізі Европи – „Динамо" (Київ) і „Карпати" (Львів).

Кияни з рахунком 2:0 перемогли львівську команду. Перший ґоль забив Андрій Шевченко, другий – Огнен Вукоєвич.

Після цієї гри „Динамо" піднялося на другу сходинку чемпіонату, а „Карпати" опинилися на останньому 16 місці. *(„Чемпіон")*

Визначено склад груп відбіркового турніру Евро-2012

У листопаді цього року відбудеться турнір плей-оф Чемпіонату Евро-2012: чотири путівки у фінальний турнір розіграють вісім команд, які посіли другі місця у своїх групах.

До груп увішли комади таких країн –

- **група A**: Німеччина, Туреччина, Австрія, Бельгія, Казахстан, Азербайджан,
- **група B**: Росія, Словаччина, Ірляндія, Македонія, Вірменія, Андора,
- **група C**: Італія, Сербія, Північна Ірля ндія, Словенія, Естонія, Фарерські острови,
- **група D**: Франція, Румунія, Боснія і Ґерцеґовина, Білорусь, Албанія, Люксембург,
- **група E**: Голяндія, Швеція, Фінляндія, Угорщина, Молдова, Сан-Маріно,
- **група F**: Хорватія, Греція, Ізраїль, Латвія, Грузія, Мальта,
- **група G**: Англія, Швайцарія, Болгарія, Вейлс, Чорногорія,
- **група H**: Португалія, Данія, Норвегія, Кіпр, Ісляндія,
- **група I**: Еспанія, Чехія, Шотляндія, Литва, Ліхтенштайн.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", липень 2011 р.

1000 дол.	Стеців Ростислава у заповіті	Rochester, NY
250	Анонім	
100	Сеньйори Українського Народного Союзу	Kerhonkson, NY
85	Перейма Марта	Arlington, VA
55	Полянська Марія	Matawan, NJ
50	Якубовичі Г. і С.	Brick, NJ
	Лавро Марія	Long Island City, NY
	Похмурський Богдан	North Port, FL
	Українська православна Катедра церква св. Володимира	Parma, OH
35	Дичко Михайло	Yonkers, NY
	Феленчак Степан	New Bern, NC
	Мельнченки Галина і Євген	Owings, MD
	Сосі Уляна і Іван	Providence, RI
	Бемко Ігор	Edinboro, PA
	Цап Софія	St. Leonard, QC, Canada
30	Кочман Олександра	Chicago, IL
25	Андрушків Роман	Maplewood, NJ
	Білей Марко	Buena Park, CA
	Федорчук Іван	Etobicoke, ON, Canada
	Гринчишин Зенон	Grand Rapids, MI
	Муравська Леся	Belle Mead, NJ
	Процик Роман	Huntingdon Vlly., PA
	Тимків Степан	Millersville, MD
	Умеров Марія	Minneapolis, MN
	Яремко Оксана	Livingston, NJ
	Заяці Степанія і Ігор	East Hanover, NJ
20	Цехош Петро	Toronto, ON, Canada
	Чернії Ала і Ігор	Oradell, NJ
	Футей Богдан	Annapolis, MD
	Папіж Олена	Warren, MI
	Процик Ольга	Troy, MI
15	Апостолюк Степан	Parma, OH
15 дол.	Білинський Антоній	Watervliet, NY
	Данилики Оксана і Михайло	Houston, TX
	Досій Дмитро	Flushing, MI
	Ґолда Богдан	Linden, NJ
	Качали Марта і Мирослав	Woodland Park, NJ
	Куціль Роман	Rochester, NY
	Кулинич Євген	Villas, NJ
	Лобачевська Оксана	Somerset, NJ
	Мисишин Мар'ян	Springfield, MA
	Наконечний Михайло	Parma, OH
	Онуферко Люба	Jenkintown, PA
	Степаник Ірина	Stoneham, MA
	Томко Андрея	Short Hills, NJ
	Жучок Андрій	Melfort, SK, Canada
10	Бойко Людвіка	Union, NJ
	Чорній Ігор	Palatine, IL
	Дорощаки Надія і Іван	Circle Pines, MN
	Фішер-Слиж Марія	Toronto, ON, Canada
	Якубяк Ольга	Chicago, IL
	Якимів Григорій	Wethersfield, CT
	Кінах Люба	Wethersfield, CT
	Кізима Катерина	Oxford, MI
	Клим Ія	West Lafayette, IN
	Коліщинський Григорій	Chicago, IL
	Комічак Михайло	McKees Rocks, PA
	Лагола Петро	Plain City, OH
	Лукашевич Ольга	Philadelphia, PA
	Маковеський Павло	Shoreview, MN
	Михалюк Олександер	Philadelphia, PA
	Приймаки Текля і Степан	Rochester, NY
	Пилипюк Марко	Weston, ON, Canada
	Сітка Вільям	West St. Paul, MN
	Стецишин Зеновія	Chicago, IL
	Завадівська Анна	Parma, OH
	Бабяк Марко	Yonkers, NY
10 дол.	Білик Іван	Buffalo Grove, IL
	Панчук Ярослав	Chicago, IL
	Рудь Пелагія	Ridgewood, NJ
5	Місьонґ Наталія	Livonia, MI
	Бойцун Анастазія	Trenton, NJ
	Бурий Степан	Youngstown, OH
	Хойнацька Надія	Oak Forest, IL
	Хома Богдан	Rochester, NY
	Гнатчук Всеволод	Fraser, MI
	Грицак Петро	Cranford, NJ
	Грицак Олександра	Portland, OR
	Кодельська Марія	Kailua, HI
	Комар Теодор	Menomonee Falls, WI
	Король Галина	Warm Mineral Spr., FL
	Ковалики Софія і Василь	Bethlehem, PA
	Лащин Тарас	Trenton, NJ
	Мізур Роман	Shrub Oak, NY
	Пастушок В.	Marcus Hook, PA
	Пенкальська Марія	Philadelphia, PA
	Почтар Меланія	Pequannock, NJ
	Подоляк Євгенія	Lehighton, PA
	Погаратна Богдана	Elma, NY
	Полець Борис	Minneapolis, MN
	Поліщуки Анна і Петро	Cheektowaga, NY
	Сірик Іван	Chicago, IL
	Скіць Анна	Rochester, NY
	Соневицька Наталія	Lexington, NY
	Шеремета Люба	New Castle, DE
	Тренза Михайло	Carle Place, NY
	Вальчик Люба	Elizabeth, NJ
	Васів Василь	Clifton, NJ

Разом: 2,885.00 дол.

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

СТОРІНКА ІСТОРІЇ

Російська імперія – проти о. Агапія Гончаренка

Українській громаді добре відома діяльність просвітителя о. Агапія Гончаренка (1832-1916) в площині поширення в Америці Шевченкового слова і доброї слави про Україну.

Сьогодні варто зупинитися на критиці з боку о. А. Гончаренка російського абсолютизму і безперервних переслідуваннях його російським чиновництвом. Про це священик розповів у своїх „Спиминках", написаних в березні 1894 року в Каліфорнії і опублікованих 2008 року в Києві у видавництві „Варта" (збірка „Козак у рясі").

Перші роки життя Андрія Гумницького, сина священика о. Онуфрія Гумницького з села Кам'янки біля Фастова, не віщували незгод. У вісім років хлопчик став бурсаком, а згодом – семінаристом. Під час вакацій на батьковому хуторі привчався до селянської праці, зокрема став пасічником. Після семінарії став ченцем Києво-Печерської лаври з іменем Агапій Гончаренко.

Саме з Лаври у 1857 році А. Гончаренка делеґували в Атени, до церкви при Посольстві Росії. І саме в Атенах молодий ієродиякон прилучився до видань, з яких збагнув руйнівний гніт монархії, почав дописувати до лондонських часописів російських опонентів царизму – Олександра Герцена і Миколи Огарьова.

2 лютого 1860 року російські наглядачі помітили А. Гончаренка в ту мить, коли він висилав свого листа до Лондону. Посол Росії Олександер Озеров особисто приїхав до А. Гончаренка і запросив його пообідати з ним на кораблі „Русалка", де його заарештували. Корабель попрямував до Константинополя, де російський консул Черняєв ув'язнив ієродиякона. Очікували пароплава до Росії, щоб вислати в'язня. 16 лютого 1860 року А. Гончаренко втік з тюрми і подався до Лондону.

У британській столиці А. Гончаренко давав лекції російської мови, працював складальником в друкарні. У Лондоні перебувала велика група політичних втікачів з Росії і А. Гончаренко заприятелював з ними. На зароблені гроші він наймав помешкання для новоприбулих втікачів, де кухарем був князь Микола Трубецькой. У цей час А. Гончаренко друкував свої статті у часописі „Колокол" („Дзвін") О. Герцена, зокрема опублікував статтю на смерть Т. Шевченка.

Коли греки повстали проти монархії, А. Гончаренко у 1861 році негайно приєднався до них. Наступного року він став священиком. В Росії було оголошено, що о. А. Гончаренко – злодій, грабує церкви, хоча насправді він вже чотири роки був за кордоном. Російські спецслужби дістали нагоду схопити священика у квітні 1862 року, коли він приїхав до Єрусалиму. Єпископ Кипріян повідомив про приїзд о. А. Гончаренка російського консула. Готувався арешт. Але священик знайшов притулок в будинку католицького єпископа Валерги і уникнув арешту.

Восени 1862 року йому пощастило вибратися до Єгипту і заснувати в Олександрії крамничку з книжками і ліками, де він поширював також видані у Лондоні російською мовою Євангелії. 22 лютого 1863 року російський консул Лаґовський найняв вбивцю для розправи з о. А. Гончаренком. Вбивця вдарив його ножем в груди, але тільки поранив.

Священика підтримували на чужині земляки-українці – лікар Онуфрій Зениш з Поділля, Іван Матвіїв – втікач з Києва, та інші.

Усе ж небезпека чигала на священика і друзі порадили йому повернутися до Атен, де йому дадуть грецьке громадянство. На якийсь час це забезпечувало відносну безпеку, бо від таємного замаху ґарантій не було. Лондонські приятелі-революціонери порадили йому втікати до Америки і обіцяли допомогти з заснуванням друкарні. 1 січня 1865 року о. А. Гончаренко прибув до Бостону.

Певний час він жив в Ню-Йорку, вчив грецької мови. Серед учнів був російський консул барон Роберт Остен-Сакен. Коли консул отримав наказ арештувати священика, то не виконав його.

Греки запросили о. А. Гончаренка до Служб Божих в церкві св. Трійці на Мангетені. Коли про це дізналися в Росії, посол барон Стекель домовився з провідниками грецької спільноти, що Росія дасть гроші на будівництво церкви взамін за усунення о. А. Гончаренка від служби.

І тоді о. А. Гончаренко поїхав до Сан-Франціско, де заснував друкарню, щоб посилати свої антицарські видання в Сибір. 1 березня 1868 року він почав видавати газету „Вісник Аляски", яка пропаґувала засади демократичного устрою держави. Кожного разу 500 примірників він висилав до Сибіру.

Священик вів непримиренну боротьбу з російським засиллям на Алясці і в західних штатах США. Він сміливо писав про розбещеність владик російської церкви. Єпископ Павло розбещував дівчат, єпископа Івана затримали в притулку повій, безтямно п'яний єпископ Нестор втонув у морі, єпископ Володимир спалив церкву, п'яного єпископа Миколу поліція постійно забирала з вулиці. За участи о. А. Гончаренка суд відмовив у позові Послові Росії Кантакузенові, який вимагав сплати податків від алеутів.

Священик писав про себе: „Хоч на голові кіл теши, а хохол завжди хохол", – москалі кажуть. При цьому і я, хохол, скажу, що москалі – якийсь навіжений скот, вони не люди, – далеко од людей".

Одна з акцій Росії проти о. А. Гончаренка сталася у 1868 році. Священик став одним з засновників „Товариства декабристів", яке допомагало втікачам з сибірської каторги. Спершу жандарми плянували вислати до о. А. Гончаренка ще одного вбивцю – Василя Кельсєва, але потім він вдался до підступного кроку. До Сан-Франциско прибув о. Микола Ковриґін з завданням зруйнувати революційне товариство. Умовлянням, підкупом, залякуванням йому вдалося усунути о. А. Гончаренка з товариства, яке перейменували на „Русскоє і панслав'янскоє общество". Голову товариства капітана Іларіона Архимандритова викрали і вивезли до Росії. У 1869 році посол Росії Кантакузен і єпископ Іоан з Санкт-Петербургу спеціяльно приїздили до Сан-Франциско, щоб ліквідувати товариство. Це їм вдалося. Фонди забрала російська церква.

Перелік дій о. А. Гончаренка можна продовжити. Він написав у „Споминках", що не палив тютюну, не пив горілки, завжди фізично працював, а коли відчував хворість, то йшов дрова рубати.

Свої „Споминки" він закінчив словами: „Моя Ненька-Україна і джерело козацтва, якоже Фенікс, воскресне на добро людям, на вічну правду і волю. Поляки пекли нас живими, і тепер печуть їх москалі; незабаром ввесь світ встане: згубити і великого, і малого і ім'я московське – варварів-людоморів з лиця землі. З цею вірою я в останній раз закрию очі, і зіпну навіки".

Левко Хмельковський

Повернулися придорожні обереги

ВЕРБЕНЬ, Рівненська область. – Здавна довкола села як обереги стояли фіґури. До них стріляли, їх спилювали, трощили. Але проходив час і придорожні обереги відроджувалися заново. Нині вони міцно постали в трьох основних точках – при в'їзді до села з боку заповідника „Козацькі могили", з протилежного боку на так званій „Колонії" та на центральному перехресті доріг.

Молебень біля фіґури в селі Вербня.

„За переказами, у фіґури, що стоїть на шляху до „Козацьких могил", – козацький родовід, – розповідає 78-річна Софія Рачинська, – бо тут гетьман Богдан Хмельницький вів своє військо на Берестечко. Натомість у центрі села фіґура з'явилася у 1941 році. Це було справжнє свято, на якому торжестві я читала напам'ять вірш про Україну. Після війни фіґур не стало. Тепер усі три вербенські фіґури – на своїх попередніх місцях".

Щороку на свято люди йдуть хресною ходою від церкви до фіґури служити вдячний Молебень.

Євген Цимбалюк

Добрі діла заслуговують вічної пам'яті

У п'яту річницю смерти Василя Колодчина

Завжди у похоронних обрядах звучать слова: „Вічная пам'ять". Також у молитвах говориться: „...А пам'ять його хай іде з роду у рід". У цьому вічнопам'ятному ключі нехай сприйметься подана нижче скромна згадка про мого довголітнього друга і товариша, з яким ми тісно співпрацювали на форумі патріярхального руху, активного громадсько-політичного діяча, св. п. інж. Василя Колодчина – у п'яту річницю його смерти.

Ця передчасна, болюче несподівана хвилина смерти надійшла 14 серпня 2006 року у Ворені, Мишиґен. 28 травня тиого року покійному сповнилося 80 років, котрі він прожив у самовідданій і безперервній праці для добра української громади, для авторитету Української Церкви. Мав він до здійснення, як впливовий мирянський діяч, ще цілу низку релігійно-церковних плянів, але воля Господня була іншою.

Ці п'ять років після відходу В. Колодчина у Божу вічність дають відчути непересічний маштаб його праці і його особистости. Він був такою потрібною людиною у нашому громадсько-культурному, політичному і релігійно-церковному житті, котра залишає по собі враження неповторности, незаступимости.

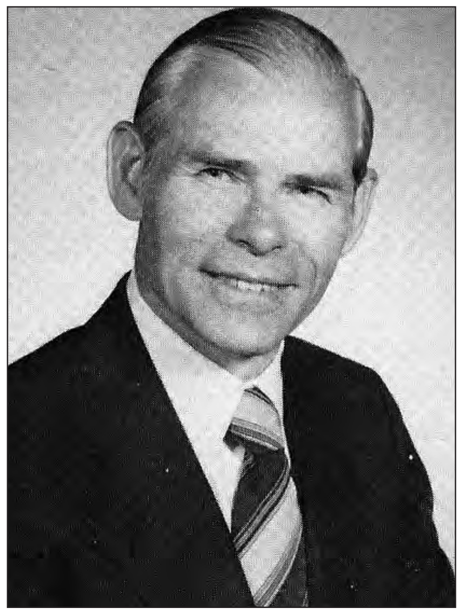
Покійний був дитиною українського села, а воно ще в недалекому минулому було майже єдиним джерелом нашого збірного національно-українського „я", майже єдиним пристанищем душі української нації у найчорніші часи нашої історії.

У ранньому віці Василь втратив батька, якого замордували енкаведисти як члена ОУН, під час першої окупації більшовиками Західньої України у 1939-1941 роках. Мученицька смерть батька мала великий вплив на його світогляд, на формування характеру, на вибір життевого шляху. Тоді ж, у 1939 році, став членом Юнацтва ОУН, у 1944 році він – вояк Української Повстанської Армії, курсант Старшинської школи УПА у Карпатах.

На самому закінченні Другої світової війни В. Колодчин пробився до Західньої Німеччини, в окупаційну американську зону. Не гаючи часу, взявся за науку. У Берхтесґадені здобув середню освіту. У 1948 році він еміґрував до США. У Дітройті вступив до Технологічного інституту, студіював також в університеті стейту Мишиґен і у Вейн-університеті. Навчання завершив дипломом інженера-хеміка. Став успішним професіоналістом, автором низки цінних патентів.

Водночас В. Колодчин все активніше входив у громадське життя і громадську працю. Перший досвід одержав ще в українському студентському русі – як голова Студентсьої громади. Був співзасновником Пластової станиці у Дітройті і її головою, комендантом пластових таборів і членом Крайової Пластової Старшини.

Очолював місцевий Відділ УККА, був співзасновником Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч", Культурно-громадського клюбу.

Св. п. Василь Колодчин

В. Колодчин відомий також як довголітній діяч Українського Народного Союзу, як член управи Світового об'єднання підгаєччан, член редколеґій видань „Підгаєцька Земля" і фотоальбому „Мандрівка землями Підгаєччини". Був автором низки статтей на професійні й релігійно-церковні теми. Його шляхетними заходами з'явились два історичні дослідження. Він був керівником щотижневої радіопрограми „Пісня України" За віддану працю Клюб українських ґрадуантів у 1971 році нагородив його грамотою „Українець року"

Як практикуючий християнин він не тільки цікавився життям Української Католицької Церкви, але також брав жваву участь у її житті і розвитку.

Після того, як Ісповідник Віри, Києво-галицький Митрополит і кардинал Йосиф Сліпий після 18-річного ув'язнення в Сибіру з'явився на волі у центрі вселенської Христової Церкви у Римі і взяв участь у другій сесії Другого Вселенського Собору, на якому мужньо і чітко порушив питання патріярхату УКЦеркви, В. Колодчин приєднався до патріярхального руху і з таким запалом, з такою енерґією, що після смерти д-ра Богдана Лончини очолив Світове Українське Патріярхальне Об'єднання (УПСО).

Після відновлення державної незалежности України В. Колодчин виступив як ініціятор та організатор створення Християнського Світового Конґресу Мирян в Україні, був обраний його співголовою. У цьому неповторному змаганні українського патріярхального руху за повернення історичних прав нашій Церкві В. Колодчин віддав багато часу праці і не шкодував великих зусиль. Він був учасником Папського Синоду Латинської Церкви у Римі, на якому гідно презентував нашу Церкву.

Мав я щастя бути разом з цим незабутнім моїм другом під час тріюмфального повернення з Риму до Львова глави УКЦеркви Патріярха Кардинала Мирослава Івана Любачівського у 1990 році. Тоді УКЦерква, маючи за собою унікальний досвід катакомб, остаточно вставала з колін. Ми з В. Колодчином були гостями у Митрополита Володимира Стернюка, а також на спільному свяченому після Архиєрейської воскресної Святої Літургії у катедрі св. Юра, яку довершив Патріярх Мирослав у сослужінні всіх владик і священиків, тривала вона від 12-ої години ночі до 4-ої ранку. В. Колодчин був учасником обидвох Патріярших Соборів УКЦеркви у Львові.

Тому я, що близько знав його, стверджую, що він осиротив не тільки дружину Лідію і сина Романа, але й громадські установи й організації у Дітройті і в Україні. Бо після його смерти УПСО, яке він багато років й успішно очолював, формально припинило свою діяльність – як і більшість крайових товариств у діяспорі. Ґенерація активних членів патріярхального руху перенеслись у Божі засвіти. На жаль, не знайшлося готових перейняти естафету...

Але коли ми співаємо „Вічная пам'ять", то повинні усвідомлювати, що це та пам'ять, котра кличе нас продовжувати добрі діла покійного. Життева дорога Василя Колодчина рясно встелена добрими ділами, вони назавжди залишаються з нами і є гідним прикладом для наслідування.

Микола Галів,
Ню-Йорк

ПОДЯКА

По 85 роках земної мандрівки, 14 лютого 2011 р., Всевишній покликав на Вічну Ватру нашого найдорожчого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДА

СВ. П.

ЮРІЯ-ЄВГЕНА (ЦЮХУ) ФЕРЕНЦЕВИЧА

Складаємо щиру подяку парохові церкви св. Юра в Ню-Йорку о. ігуменові Бернардові Панчукові за відслуження Похоронних відправ у Похоронному заведенні Петра Яреми, в церкві св. Юра та на цвинтарі св. Хреста в Норт-Арлінґтон, Ню-Джерзі. Зокрема вдячні за висловлені щирі слова про Юрія під час св. Літургії в церкві.

Особливо вдячні Владиці Стемфордської Єпархії Павлові Хомницькому та ректорові Українського Католицького Університету о. Борисові Ґудзякові за надіслані листи співчуття. Вдячні побратимам дивізійникам, пластунам, зокрема „Бурлакам", за почесну стійку під час Панахиди. Дякуємо всім за квіти та вінки, прощальні слова в Похоронному заведенні та на тризні. Дякуємо рідним, друзям, знайомим і представникам установ за молитви, вислови співчуття, незабутні слова прощання, за пожертви на Служби Божі та добродійні цілі в пам'ять Покійного.

На церкви: св. Юра в Ню-Йорку, свв. Петра і Павла в Джерзі-Ситі, св. Івана Хрестителя в Гантері	**750.00 дол.**
Український Католицький Університет	**9,495.00**
Братство „Броди-Лев"	**5,600.00**
Пласт в Україні	**4,300.00**
Лещетарський фонд ім. Юрія (Цюхи) Ференцевича	**6,061.00**
„Вісті Комбатанта"	**300.00**
СУМ	**50.00**
Разом	**26,556.00 дол.**

УСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ВДЯЧНІ:

дружина – Христина
дочка – Ярина з чоловіком Адріяном і сином Доріяном
син – Тарас з дружиною Ксенею та дітьми Любою і Левчиком

У великому смутку і горю повідомляю, що 28 липня 2011 р. відійшла з цього світу моя дружина

СВ. П.

ВОЛОДИМИРА ВАСИЛИШИН

Походила вона з козацько-гетьманського роду Дорошенків. Предком її був гетьман Михайло Дорошенко, який загинув 1698 року біля Кафи у боротьбі з татарами. Його син Дорофій був батьком гетьмана Петра Дорошенка, Андрія і Григорія. Андрій часто заступав свого брата. Володимира Дорошенко є його нащадком.

Вона відома поетка, сатирик-гуморист, дитяча письменниця і перекладач "Міра Гармаш", яка написала 14 творів. З них 6 виданих, а 8 зберігаються в машинописах в музеї-архіві у Клівленді, Огайо.

В глибокому смутку залишила:

чоловіка РОМАНА ВАСИЛИШИНА
і родину СОСІВ в Америці й Україні.

Вічна Її пам'ять!

LIMITED TIME ONLY!
SUPER OFFER!
OPEN AN ACCOUNT
FOR YOUR CHILD WITH
Ukrainian National
AND EARN 3% INTEREST*
How kool is that?!!
*Offer valid from August 1, 2011 through October 31, 2011. To qualify for the offer you must open a new savings account in the name of a child under the age of 18 in any branch of the Ukrainian National Federal Credit Union and make a minimum deposit of $250.00 – maximum deposit of $1,000.00. Savings account must remain open for a minimum of twelve months with at least $50.00 of deposit. Within the next three months your Certificate of Deposit (CD) will be earning an interest rate of 3%. After the initial three months, the CD will automatically convert to a nine-month CD at the prevailing CD rate. Early withdrawal/closing of account is subject to penalty.
Worth checking out now!
NCUA
866-859-5848 UKRNATFCU.ORG FACEBOOK.COM/UKRNATFCU

ДОСТАВКА ПАКУНКІВ З РУК В РУКИ
НОВІ КОРОТКІ ТЕРМІНИ ДОСТАВКИ ПАКУНКІВ В УКРАЇНУ
Літаком: 5-8 робочих днів
Кораблем: 3-5 тижнів
• Доставляємо літаком або кораблем в країни СНД
• Пересилаємо гроші за найнижчими цінами
• Доставка листів та пакунків з рук в руки
• Забираємо пакунки з дому
НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА ДОСТАВКУ ПАКУНКІВ В ГРУЗІЮ ТА УЗБЕКИСТАН
• Доставка пакунків та вантажів з України в США
• Відправка автомобілів в контейнерах
• Розмитнення вантажів в Україні
• Професійна упаковка
MEEST
ІНФОРМАЦІЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:
www.Meest.us
МІСТ MEEST
ЗАМОВЛЕННЯ КУР'ЄРА:
1 800 288 9949
УКРАЇНА | РОСІЯ | БІЛОРУСЬ | МОЛДОВА | ЛИТВА | ЛАТВІЯ | ЕСТОНІЯ АЗЕРБАЙДЖАН | ГРУЗІЯ | КАЗАХСТАН | КИРГИЗСТАН | УЗБЕКИСТАН